

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ, ΕΝΘΥΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΙΓΙΛΛΙΑ ΕΞ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας μου ἐν τῷ Πρωτοδικείῳ Εὐρυτανίας ἐν ἔτει 1909, ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀντιγράψω τὰς κατωτέρω ἐπιγραφὰς ἐνθυμήσεις καὶ σιγίλλια. Ταύτας εἶχον ἔκτοτε ἀποστείλει τῇ διευθύνσει τῆς «Βυζαντιδος», ἔνθα (τόμ. Β΄ σελ. 271) καὶ ἀνηγγέλθη ἡ δημοσίευσίς αὐτῶν ἐν τῷ ἐπομένῳ τόμῳ, ἥτις ὅμως δὲν ἐγένετο ἕνεκα τῆς διακοπῆς τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ τούτου. Νῦν δημοσιεύω αὐτὰς ἐνταῦθα ὡς ὑλικὸν χρήσιμον ἴσως τοῖς εἰδικῶς περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολουμένοις. Ἐὰν τυχὸν ἐν τῷ μεταξὺ ἐδημοσιεύθησάν τινες αὐτῶν ὑπ' ἄλλου ἀλλαχοῦ, δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐξακριβώσω.

I

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΚΑΙ ΕΝΘΥΜΗΣΕΙΣ

A'

Καρπενήσιον.

1. Ἐπὶ μικρᾶς τετραγώνου λιθίνης πλακὸς ἐντετειχισμένης ὑπὲρ τὴν θύραν τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Τριῖδος¹ ὑπάρχει ἡ ἑξῆς ἐπιγραφὴ ἀναγλύφως κεφαλαίοις γράμμασι γεγραμμένη (ἴδε πανομοιότυπον αὐτῆς ἐν τῷ πίνακι):

«Θεορχικῇ Τριῖδι ἧς θρόνος πολος
καὶν γῆ ναὸν τέτευχε πιστῶν ἢ πολις
πᾶς πιστὸς εἰς ὃν εἰσιὼν πολῶν δέει
τὸ πνεῦμα ἀστροφῆ τρισὶν ἡλίοις
τῆς τρισσοφαοῦς καὶ μιᾶς θεορχίας».

2. Ἐπὶ ἀντιμνησίου ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ ἐν δυοῖ στίχοις καὶ κεφαλαίοις γράμμασι γέγραπται ἡ ἑξῆς ἐντυπος ἐπιγραφὴ:

«Θυσιαστήρι(ον) θεῖον κ(αὶ) ἱερὸν τοῦ ἐπιτελεῖσθαι δι' αὐτοῦ ἁγίαν θείαν
ἱεροουργίαν ἄγμισθὲν ὑπὸ τῆς θείας χάρι(τος) τοῦ π
αναγίου κ(αὶ) ζωαρχικοῦ πνεύματος καθιερωθὲν παρὰ τοῦ μακαριωτά-
του Π(ατ)ριάρχου Ἀντιοχεί(ας) κ(υρίου)ν Σύλβεστου. Απριλλίῳ ΛΨΜΠ».

¹ Ὁ ναὸς οὗτος ἠγέρθη ὑπὸ Εὐγενίου τοῦ Αἰτωλοῦ, ὡς λεπτομερῶς ἱστορεῖται ἐν τῷ βίβ. αὐτοῦ τῷ γραφέντι ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ του Ἀναστασίου τοῦ Γορδίου (πρβ. «Νέον Ἑλληνομνήμονα», τόμ. Δ' σελ. 56, 59).

3. Ἐπὶ ἑτέρου ἀντιμνησίου:

“Καθιερώθη παρὰ τοῦ ταπεινοῦ Μητροπολίτου
πρώην Βάρνης Ἰωσήφ ἐν ἔτει αὐξ’ Ἀπριλίου
κγ’ Ἰνδικτιῶνος γ’ ἐν τῷ τῶν Καρεῶν τοῦ
Κονακίου τοῦ Ρωσικοῦ Κοινοβίου,,

B’

Μονὴ Κουμασίων (διαλελυμένη ἐν τῷ τέως δήμῳ Καρπενησίων).¹

4. Ἐπὶ τῆς ἐν τῷ τέμπλῳ τοῦ Ναοῦ εἰκόνης τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου ἔχει σημειωθῆ

“ΕΤΗ ΖΡΟΔ,, [=1662/3].

5. Ὅπισθεν ἑτέρας εἰκόνης τῆς Θεοτόκου (βρεφοκρατούσης) ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τέμπλου φέρεται κεφαλαίως γράμμασι τὸ ἕξῃς σημεῖωμα (ἴδε πανομοιότυπον αὐτοῦ ἐν τῷ πίνακι):

“† *Ιστοριθησαν τα δεσποτικα καὶ ὁ παντοκράτωρ
δια ἐξόδου τοῦ εὐλ[αβε]στάτου ἐν ἱερέουσιν κ(υρίο)ν
[. . .]κου ιερέος ἐκ κώμης Κορισχάτες²
1669,,*

6. Ἐπὶ κανδήλας ὑπάρχει κεχαραγμένη ἥδε ἡ ἐπιγραφή κεφαλ.: (ἴδε πανομοιότυπον ἐν τῷ πίνακι):

«† *Γιανακενα Παλεονημφη 1794*»

7. Ἐκατέρωθεν σταυροῦ ἀναγλύπτου ἐπὶ πλακὸς κειμένης ὑπεράνω τῆς θύρας τοῦ Ναοῦ ἔχουσι χαραχθῆ τὰ ἕξῃς:

“ \overline{HC} \overline{MP}
II II,, [=1711].

*

Τὰ ἐπόμενα σημειώματά εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων.

Ἐπὶ τυπικοῦ, ὅπερ φέρει τὴν ἕξῃς ἐπιγραφὴν: “Τυπικὸν σὺν Θεῷ Ἁγίῳ. — Περιέχον πᾶσαν τὴν διάταξιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας τοῦ χρόνου ὄλου — Τυποθὲν παρὰ Ἰωάννου Πέτρω τῷ Πινέλλῳ ἀναλώμασι τοῖς αὐτοῦ.

¹ Ἡ Μονὴ αὕτη πρότερον ὠνομάζετο «*Καταφύγιον*», ὃ δὲ ναὸς αὐτῆς τιμᾶται ἐπ’ ὀνόματι τοῦ γενεσίου τῆς Θεοτόκου. Ἴδε κατωτέρω ἀριθ. 8.

² Τὸ χωρίον τοῦτο, ἐγγὺς τοῦ Καρπενησίου κείμενον, παλαιότερον ὠνομάζετο καὶ «*Κορίτες*» καὶ «*Χρυσοκάτες*».

παρὰ δὲ Θεοφυλάκτου ἱερομονάχου τοῦ Τζανφουρνάρου ἐπιμελῶς διορθωθέν.-
Ἐν ταῖς κλειναῖς Βενεΐαις. - Ἐτι ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κϛ' σφς
ἡμῶν ἰϛ' χϛ. ἀχμγ'.¹

8. Ἐπὶ τοῦ πρώτου λευκοῦ ἔξωφύλλου:

“† Τὸ παρὸν θεῖον καὶ ἱερὸν βιβλί(ον) τυπικὸν καλουμεν^ο
τῆς ὑπεραγί(ας) δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ αἰὶ παρθεν μ[αριάς τῆς ὁ-]
νομαζομένης, κατάφυγι(ον), πλίσσιον ἐν τῇ τοπο [τῆς χώ-]
ρας κορισχάδ(ες), καὶ ἡ τῆς βουληθῆ ἀπόξενωσ(αι) ἀ[υ-]
τῇ ἐκ τὴν ἀγί(αν) μονὴν ταῦτ(ην) γὰ ἔχη τὴν παναγί(αν) [ἐν]
τῇ φορικτῇ ἡμέρᾳ τῆς ὧν βεβαιομεν^ο, ἀνταποδώσεως
εἰς ἀχπζ”.

9. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου λευκοῦ ἔξωφύλλου ἐν τῇ α' σελίδι:

“† εἰς ἀχοθ ἦλθεν ἀσθένια μεγάλη σφόδρα τοῦ πνευματικοῦ πα(τ)ρ(ὸ)ς
πα(πα) κϛρ Ἰωακείμ.”

10. Καὶ κάτωθι τούτων:

“Εἰς ἀχπζ

† ἔγινε μέγας χιμὸν σφόδρα ὁμος ἔγινε μέγας παγετὸς
καὶ χηρόνη πολὴ ὅπου δὲν το ἐνθημίθι τίς πόποιε ἀπο
τους παλλαις ἀνθρώπους.”

11. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δευτέρου ἔξωφύλλου ἐν τῇ β' σελίδι:

† Ἐτος ἸΑ ἸΔ [=1714] ἀπριλι⁸ 23 ἔριξε χιόνι πολὺ καὶ ἔριξε ὅς τὸ μονα
σίρι τέσερες ἀπιθαμὲς καὶ ὅς τὸ ποταμὶ τρις καὶ τὸ γοῦφομε δια ἐνθίμιον
ἔτους 1814 ἀπριλι⁸ 23 κα ἄρχισε κα ἔριχνε ἀπο τρις εἴκοσι ἔος
τὴν ὑμέραν τ8 ἀγί8 γεοργίου.”

12. Κατωτέρω:

“† εἰς ἀχνα ἔκαμε ξέρα μεγάλη ἡ ἀνηξὴ ὁ Μάρτης καὶ ἀ[πριλιος;]”

13. Ἐπὶ χειρογράφου Λειτουργικῆς καὶ ἐπὶ τινος τῶν ἐν τῷ μέσῳ φύλλων
αὐτῆς γέγραπται

1808 μαη⁸ - 5

“† Ἰδοὺ γράφομεν τὰ ὀνόματα τὸν χριστιανόν τὰς παρι
σίας, ὁμ8 καὶ τὰς προθέσεις διὰ χηρὸς ἔμ8 Κυρίλλ8.”

Ἐπονται ἐν δυσὶ φύλλοις ὀνόματα ἱερομονάχων, ἱερέων, μοναχῶν καὶ
λαϊκῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

¹ Πρβ. E. Legrand, Bibliographie hellénique ou description raisonnée des ouvrages publiés par des Grecs au dix-septième siècle. - Τόμ. Α' σ. 145 κ. ἐ. ἀρ. 333.

14. Ἐπὶ ἑτέρου φύλλου τῆς αὐτῆς Λειτουργικῆς ὑπάρχοντος ἐν τῷ τέλει αὐτῆς σημειοῦνται :

“Ἔτος 1811 σαραντάρια μῆσά”.

Ἔπονται δ’ ἐν δυσὶ φύλλοις διάφορα κύρια ὀνόματα.

15. Ἐπὶ τοῦ τελευταίου φύλλου τῆς ἄνω Λειτουργικῆς ἐν τῷ περιθωρίῳ ἔχουσι τάδε γραφῆ:

“† Ετοῦτι η λειτουργία ηπαρ
χη ἔμὲ τοῦ πα^{τα} νήφον
καὶ ἦτις βεβληθῆ ἔξηλεό
σε αὐτὴν απ εμῆ χωρὶς
το θελιμά μῆ νὰ ἦνε
αφωρισμένος καὶ ασι
χωρετος παρα πατρὸς
υἱῆ καὶ αγιῆ πνευμα
τος εν το νιν εωνι καὶ εν
το μέλωντι καὶ ἄλιτος
μετα θανατον εωνι
ως καὶ τιμπανι
ος”.

Ἐπὶ Συνταγματίου, φέροντος τὸν ἑξῆς τίτλον: ¹

“Συνταγμάτιον

περιέχον κανόνας τε καὶ εὐχὰς ικετηρίους

Εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον
Συλλεχθὲν μὲν ἐκ διαφόρων βιβλίων, τὰ πλεῖστα δὲ ὑπὸ τοῦ
Ἁγίου Ἐφραίμ.

Λεγόμεναι καθ’ ἐσπέραν τῆς ἐβδομάδος παρὰ τοῖς
βουλομένοις πολεμῆσαι τὴν ἑαυτῶν προαίρεσιν
πρὸς τὰ πάθη καὶ ἡδονὰς ἐγκειμένην. Ἀρχόμεναι ἀπὸ τῷ Σαββάτῳ
Ἐσπέρας, καὶ λήγουσαι ἕως τῆ Παρασκευῆ Ἐσπέρας.
Προσετέθησαν δὲ καὶ ἕτεροι τρεῖς Κανόνες Παρακλητικοὶ εἰς
τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, καὶ δλόκληρος ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος.
Τὶ δὲ προσετέθη καὶ Πασχάλιον αἰώνιον,
Καὶ Κανόνιον πασῶν τῶν Ἑορτῶν, ὅπου ἀκολουθοῦσι τῷ Πάσχα
Μετὰ Σεληροδρομίῳ συνοπικωτάτου, καὶ Μηνολογίου
συντομωτάτου. Τὰ πάντα πρόχειρα τοῖς πᾶσι.
Συντεθέντα παρὰ τοῦ Εὐλαβεστάτου ἐν Ἱερουσὶ Κυρίου Ματθαίου
Τζιγάλα τοῦ Κυπρίου.
Con licenza de Superiori

¹ Τὸ Συνταγμάτιον τοῦτο ἔλλείπει παρὰ Legrand.

Ἐνεΐτησι, παρὰ Ἀνδρέα τῷ Ἰουλιανῷ ἀρχαί.
πουλίεται κοντὰ εἰς τὸν πόντε τοῦ Ἁγίου Φαντίνου.

16. Ἐπὶ τοῦ τελευταίου λευκοῦ ἔξωφύλλου γέγραπται:

“το παρὸν καὶ θίον κε ἱερὸν βιβλιον ἠπάρχι
τῆ μοναστηρίῳ τὸν κουμασίων κε ἤτης
το αποξενόσι να ἔχη τω ἁγίον μαχόμενον
εν ἡμέρα κρισεως κε να ἔχη τιν κατάραν
πὶς ὑπεραγίας.”

17. Καὶ κατωτέρω:

“ἦ καὶ τοῦτ’ ὁ πρὸς τοῖς ἄλλοις τῆς ἁγίας
μονῆς χρῶσιν καὶ τοῖς φίλοις.—
τῆς ἁγίας μονῆς χρῶσιν τον Κεμμασι
ον.”

Ἐπὶ χειρογράφου ὀγκώδους, περιέχοντος μετάφρασιν, μετὰ παραθέσεως φράσεων τοῦ κειμένου, τῶν ῥαψωδιῶν Α - Ζ μέχρι τοῦ στίχου 458 τῆς Ἰλιάδος καὶ τῶν ῥαψωδιῶν Α καὶ Β τῆς Ὀδυσσεΐας, ἀποκειμένου ἄλλοτε ἐν τῇ ἐν λόγῳ Μονῇ, εἰσι γεγραμμένα τάδε:

18. Ἐν σελίδι 73:

“1664 (δυσανάγνωστός τις λέξις, πιθανῶς ὑπογραφή) εἰκα.”

19. Κατωτέρω δι’ ἄλλης χειρὸς καὶ προφανῶς μεταγενεστέρως εἰσι γεγραμμένα:

“Ἐκ τῶν τοῦ ἀναγνώστου τοῦ Ἰατροποῦλου
καὶ χρῆσις φίλων, καὶ τόδε πέλει.”

20. Κάτωθι δὲ τούτων:

“1714 ηρθα εγο ο πα^{τα} ηωσιφ απο τοι μιοτσια¹
καὶ μαι κρατοισε ο πα^{τα} γαβρηηλ να καθοισο
εις τὸ μοναστηρι να κοινοβοιασο.”

21. Ἐν σελίδι 187:

“ἀρχὴ τῆς Ε ῥαψωδί(ας) ἔτ^{οε} ἄχξδ: - ”

22. Ἐν σελίδι 320:

“τελος τῆς ἦ ῥαψωδίας, τῇ β’ πεν
τηκοσιῆς. ∴ ἄχξδ. ∴ ἀρχὴ τῆς θ ῥαψωδίας.”

¹ Μυρτιά, Μονὴ κειμένη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τριχωνίας, πλησίον τοῦ Ἀγρινίου.

23. Ἐν σελίδι 638, τῇ τελευταίᾳ γεγραμμένη.

“Εἰς τὸ Καταφιγι τῶν κοριτῶν¹ ὄδε
εἴληφεν πέρας [.] ὁμος
Ἐν ἔτει τῆς πανδήμου σ(ωτη)ρί(ας), ἀχξέδ:
γεώργιος: Ὁ παρειμενος.”

24. Ἐν σελίδι 639:

“† Ἐτουτω το βιβλιο [εἶναι:] ἀπο τῆ μουι τῇ εἰπενομ^ω καταφιγί
καὶ το πήρε ο κῆρ γεωργακίς δια να διαβαζι ολοιγον
κερὸν καὶ παλε νὰ τω στίλι ετι-1701 μαγιου 18.”

25. Κατωτέρω:

“† καλὸς ναῖρχεσται ναφῆρνε τε εἰς στο ἄ
γοι ονμοναστοίρηον καλὸς ναφήντετε να
πα γένε ται.”

26. Καὶ κάτωθι αὐτῶν:

“† ὁ σι ὁ Θεωφω ρι πατέροις της μωνης
καταφυ γη και καλ ος ἀγονίζεστε.”

27. Ἐν τῇ αὐτῇ Μονῇ ἀπόκειται καὶ χειρόγραφος, ἐξ ὀκτώ φύλλων συγκειμένη,

“Διήγησις της ἀνακαιήσεως της ἱερᾶς [μονῆς τῆς]
κειμένης πλησίον τοῦ καρπενησίου τῆς πρώην [μὲν ὀνομαζομένης κα-]
ταφύγιον· νῦν δὲ κημάσια καὶ περὶ τῆς οἰκοδ [ομῆς τοῦ]
σεβασμίου αὐτῆς να⁸ τιμωμέν⁸ εἰς τὸ γενέσιον [τῆς Θεοτόκου/
καὶ μερικῶν θαυμάτων ἃ ἐποίησεν εἰς τῆς νῦν [χρόνους]”.

Ἐκ τῆς διηγήσεως ταύτης παραθέτω τὰ κάτωθι ἀποσπάσματα:

[Ἐν τέλει τῆς β' σελίδος τοῦ δευτέρου φύλλου].

Εἰς [τὰ μέρη] τῆς ἐλλάδος κατὰ δυσμάς, καὶ τῆς αἰτωλίας κατὰ
[. . .] εὐρίσκειται τὸ περιφνημον ὄρος· τὸ ὑπὸ τῶν παλαιῶν
[καλούμενον] ὄρθρον καὶ ὑπὸ τῶν νέων δελούχιον καὶ βελούχιον
“τὸ ὁποῖον εἶναι μία ὑψίκομος κορυφή τῆς οἴτης . . .
„δος· εἰς τῆ ὁποῖ⁸ τὴν ὑπόριαν κατὰ δυσμάς εὐρίσκειται . . .
„μος κομόπολις τὸ καρπενήσιον πολιτεία ὄρραιωται καὶ δι[ὰ τὴν εὐ]/
„κρᾶσιαν τῆ ἀέρως καὶ διὰ τὴν εὐκαρπίαν τοῦ τόπ⁸· καὶ διὰ τὴν . . .
„θίαν τῶν ἐγκατοίκων· θρόνος τοῦ ἁγίου λιζᾶς καὶ ἀγράφων ὑπὸ [τὴν]/

¹ Ἴδε ἀνωτέρω σημειῶσιν 2.

„ἐπίσκεψιν τῷ μητροπολίτου λαρίσης· καὶ ἐπισκοπῇ αὐτῆ· ἐγγὺς λοιπὸν
 „αὐτῆς τῆς κομοπολεως· ἕως δύο ὥρῶν διάστημα κατὰ δυσμὰς
 „εἰς τὸν ζυγὸν ὅπῃ συνέχεται μὲ τὸ ὄρος τὸ λεγόμενον χελιδῶν δε
 „ξιά κατὰ ἀνατολὰς αὐτῆ καὶ ἀριστερὰ κατὰ δυσμὰς εὐρίσκεται [ξ]
 „να μοναστήριον τιμώμενον εἰς τὸ γενέσιον τῆς Θεοτόκου μέσα [εἰς]
 „μίαν κοιλάδα τὸ ὁποῖον πρῶτον μὲν ἦτον κατοικημέ
 „νον ἀπὸ τινὰς πατέρας δεύτερον δὲ διὰ τὰς καιρικὰς περὶ
 „στάσεις ἐρημώθη καὶ ἔμεινεν ἀκατοίκητον πολλοὺς χρόνους

„ ἐδρέθη ἕνας εἰλαβῆς ἱερο
 „μόναχος κύριλλος ὀνομαζόμενος ὁ ὁποῖος ἦτον ἀπὸ μίαν χῶ
 „ραν τῶν ἀγράφων ἢ πατρὶς τῆ ὀνομαζομένη μεγάλου χρύσθ¹

„ [ὁ πονηρὸς] ἐπαράκινή
 „σε ἕνα κάποιον ἀσεβῆ νταϊρμπεῖν ὀνομαζόμενον ὁ ὁποῖος ἦ
 „τον ἀπὸ μίαν χῶραν τῆς αἰτωλίας κοντὰ τοῦ βραχωριῆς ζαπάντι ὄνο
 „μαζομένην καὶ τὸν ἐπεμψεν ὁ μωάμεθ μὲχρητὰρ ὁ δεύτερος εἰς καρ
 „πενήσιον εἰς φύλαξιν καὶ ἀποτροπὴν τῶν ληστῶν ὁ κοινὸς λεγόμενος
 „ἀρματωλός ”

28. Μετὰ τὴν ἀνωτέρω διήγησιν καὶ “ἀκολουθίαν τοῦ μικροῦ ἔσπερινοῦ,
 ἔπεται ἐν 4 φύλλοις, χειρόγραφος καὶ οὗτος:

“Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν Ἅγιον Ἱερομάρτυρα Διονύσιον τὸν
 Ἄρεοπαγίτην, ψαλλόμενος ἐν τῇ Ἱερῇ Μορῇ τῆς ὑπεραγίας
 Θεῆ, τῆς ἐπιλεγομένης τῶν Κεμασίων ἢ Καταφύγιον, ἐνθα
 κεῖται ἡ ἁγία καὶ τρισόλβιος αὐτοῦ Κάρα.

Τοῦ κανόνος τούτου ἡ ἀκροστιχὴς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων
 “Διονύσιε, τοὺςδε τοὺς ἕμνους δέχου τοῦ Ἱγνατίου.”

Ἐν τῷ τέλει δὲ τοῦ παρακλητικοῦ τούτου κανόνος εἰσὶ γεγραμμένα τάδε:

“Χεῖρ Γεωργί^δ Ἀναγνώστ^δ Ἱακρίδδ
 τῆ ἐκ Καρπενησιῶν.”

Γ’

Στένωμα (τέως δήμου Καρπενησίων).

29. Ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ ἐπὶ τῆς ἐν τῷ τέμπλῳ εἰκό-
 νος τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χρώματι γέγραπται:

“Χεῖρ ἐδτελοῦς ἀναγνώστου ζω
 γράφου ἐκ κόμης σακαρέτζι
 ἔτους 1712
 ἐν μηνὶ ἰουναριῶ - ΙΙ.”

¹ Χωρίον τοῦ τέως δήμου Ἀγραίων.

Δ'

Ρωσκά (τέως δήμου Εὐρυτάνων).

30. Ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ αὐτόθι ναῷ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἀποκειμένου ἀντιμνησίου καὶ κατὰ τὰς τέσσαρας πλευρὰς αὐτοῦ ὑπάρχει ἐντυπος διὰ κεφαλαίων γραμμάτων ἢ ἐξῆς ἐπιγραφή: (ἴδε πανομοιότυπον αὐτῆς ἐν τῷ πίνακι):

“Θυσιαστήριον θεῖον καὶ ἱερὸν τοῦ τελεῖσθαι ἐν αὐτῷ ἁγίαν θείαν ἱερουργίαν ἁγιασθὲν ὑπὸ τῆς θείας χάριτος τοῦ παναγίου καὶ ζωαρχικοῦ Πνεύματος ἔχειν τ' ἐξουσίαν τοῦ ἱερουργεῖν ἐν πανὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας
X(ριστο)ῦ τοῦ Θ(εο)ῦ ἡμῶν.

Καθιερωθὲν δὲ παρὰ τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ Πατριάρχου τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης κυρίου κυρίου Ἀβραμίου,,

31. Ἐν τῇ κάτω δὲ πλευρᾷ τοῦ ἀντιμνησίου τούτου εἰσὶ γεγραμμένα ἐν μιᾷ σειρᾷ διὰ μέλανος τάδε:

“μνησθητι κύριε Δοσιθέου¹ ἀρχιερέως: τοῦ λιζᾶς καὶ ἀγραφ(ων) τοῦ σοφιδίτου(;) ἀφιερῶθη ἐν χωρίῳ Ῥωσκά τοῦ καρπενησίου 1815.,,

Ε'

Μονὴ Προουσοῦ (ἐν τῷ τέως δήμῳ Ἀρακυνθίων).

32. Ὑπεράνω καὶ ἔσωθεν τῆς μεσημβρινῆς θύρας τοῦ παρεκκλησίου, χρώματι.

“(Ἀν)στοριθῆ ο ἔσωθεν ναὸς τῆς ὑπεραγίας Θεου διὰ σην δοσεως καὶ συνεργιας Μαρτυριου ιερομονάχου· καὶ Κωνσταντινου ιερ(εως) καὶ τοῦ υἱου αὐτοῦ Δημητρίου καὶ τῆς κληρωνομίας αὐτου· καὶ Ν(ικολάου)

ιερεως καὶ τῆς συμβιον καὶ Ιω(αννου του υἱοῦ αὐτοῦ· καὶ Θεοδώρου τοῦ γραμματικοῦ· καὶ τῆς κληρωνομίας αὐτοῦ· καὶ Ιω(αννου) ιερεως καὶ τῆς κληρωνομίας αὐτοῦ· καὶ Νικο(λάου) τοῦ σέρβου καὶ τῆς συμβιον καὶ Ιω(αννου) τοῦ ραβαντινοῦ. Ἀρχιερατεβοντος δε τοῦ θεοφιλεσεάτου

επισκοπου

Μακαρίου λι καρ. ² Καὶ μνησθητι $\overline{ΚΕ}$ καὶ ἐμοῦ τοῦ δούλου σου Γεωργιον τοῦ Π(απ)ιδωπούλου·

¹ Ὁ Δοσιθεὸς οὗτος δὲν ἀναγράφεται ἐν τοῖς Ἐπισκοπικοῖς καταλόγοις.

² Λητζᾶς καὶ Ἀγράφων ἢ Καρπενησίου(;)·

του κοπιασαντος καὶ ἐπιησα τα αγαθα ἔργα τῆς στορίας αὐτου καὶ τοῦ υιοῦ
αὐτου Λημητριου. Καὶ ἰ τοιχοῖτες
χριστιανοὶ ευχεσιτε μου δια Τ(ον) Κ(υριου)ν ✠ ἐπει ετους ΖΚϚ
ἐνδυκτιοῦς Ϛ * [=1518],,
(δι)α σηνεργι(ας) χωριον πυρσοῦ,,¹

33. Ὑπεράνω καὶ ἔξωθεν τῆς αὐτῆς θήρας, χρώματι.

“Ἀνεγύγεται μὲν ὁ θεῖος οὐτός ναός τῆς θείας καὶ
ἱερᾶς μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου πα
ρὰ τοῦ πανοσιωτάτου ἁγίου καθηγουμένου
κὺρ Πελαγίου ἐκ κόμης Ἀντιράνοβας² κατὰ
τὸ ΑΨΝΔ κατὰ δὲ τὸ ΑΨΠΕ’
ἐξωγράφηται καὶ καλλώπισται διὰ συν
δρομῆς τοῦ ἄνωθεν καθηγουμένου
κὺρ Πελαγίου,,

μικρὸν δὲ κατωτέρω καὶ δεξιὰ τάδε:

“Δεῦτε τὴν εἰκόνα τὴν ἱερὰν τῆς Προυσοῦ
τῆς ἀσπασώμεθα εὐλαβῶς βρούουσαν παντοίων νοσων
καὶ πάσης βλάβης . . . δαμιλεστάτην καὶ χάριν ἄφθονον,,

34. Ὑπὲρ τὴν μεσημβρινὴν θύραν τοῦ Ναοῦ:

“Δι’ ἐξόδων μὲν τοῦ πανεντιμοτατου
καὶ εὐγενεσιτάτου κυριου κυρ Χατζήδανιήλ
ἐκ κόμης Καρίζας³ καὶ κυρίω κυρ Νικο
Μάλενο ἐκ κωμῆς ἁγίου Βλάσι⁴ καὶ πάντων τῶν
εὐσεβῶν χριστιανῶν Ἀρχιερατεῦοντος κυ
ρίω κὺρ Διονυσίω⁵ Λητζᾶς καὶ Ἀγράφων

¹ Κατὰ τὸ ἱστορικὸν τῆς κτίσεως τῆς Μονῆς Προυσοῦ αὕτη ὠνομάσθη οὕτω εἴτε ἐκ τῆς προελεύσεως τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου ἐκ Προύσης, εἴτε ἐκ τοῦ φανέντος, ἐν ᾧ τόπων αὕτη κατόπιν ἰδρύθη. πυρσοῦ. Εἰς ἀπόστασιν 20’ ἀπὸ τῆς Μονῆς κεῖται τὸ ὁμόνυμον αὐτῇ χωρίον Προυσός.

² Χωρίον τοῦ τέως δήμου Ἀρακυνθίων.

³ Χωρίον τοῦ τέως δήμου Καρπενησιῶν, γειτνιαζὸν τῇ Μονῇ Προυσοῦ.

⁴ Ἅγιος Βλάσιος, πρωτεύουσα τοῦ τέως δήμου Παρακαμπυλίων.

⁵ Παρὰ *Πορφυρέω Οὐσπένσκη*, «Ὀδοιπορία εἰς τὰς Μονὰς τῶν Μετεώρων καὶ Ὅσσης» (ῥωσιστί). Ἐν Πειρουπόλει 1896 σελ. 363 ἀναφέρονται δύο ἐπίσκοποι Λητζᾶς καὶ Ἀγράφων ὑπὸ τὸ ὄνομα Διονύσιος, χρηματίσαντες τοιοῦτοι ὁ μὲν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1712-1730, ὁ δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1834.

ἐφημερεύοντος τῶν πανοσιωτῶν
κὺρ Πανσίω κὺρ Ἰωνᾶ κὺρ Δωρο
θέου κὺρ Νικοδήμου κὺρ
Ἰωνᾶ κὺρ Ἀνθίμου καὶ κὺρ Κα
λινικῶ τῶν ἱερομονάχων
Διὰ χειρῶν Γεωργίου Γεωργίου καὶ Γεωργίου Ἀναγνώστου
σεπτεμβρίου Ε̅.,,

35. Ἐπὶ τοῦ ἀργυροῦ πλαισίου τῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας τῆς Προ-
σωπίσεως:

“Η Παντανα
σα”

†

Δι ἐξόδων τοῦ Γε
ναιοτάτου στρατηγοῦ
Γεωργίου Καραϊσκάκη.¹
(χειρὶ Γεωργίου Κα
ρανίκα.

1824.,,

36. Ἐπὶ τοῦ παραστάτου τῆς μεσημβρινῆς θύρας τοῦ ναοῦ, ἐπὶ πώρῳ
λίθου εἶναι γεγλυμμένον τὸ ἔτος:

“1752.,,

37. Ἐπὶ τῆς ἐν τῷ ξυλογλύπτῳ τέμπλῳ εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ:

“† Δεῖσις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Χρυσαν
θοῦ ἱερομονάχου, οὗ ἡ μνήμη
αἰώνιος 1806 Ἰανουαρίου 19.,,

38. Ἐπὶ τῆς εἰκόνης τοῦ Προδρόμου:

“Δείσις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Χρυσάνθου ἱερομονάχου.,,

39. Ἐπὶ εἰκόνης τῆς Θεοτόκου:

“Δείσις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Χρυσάνθου ἱερομονάχου, οὗ ἡ μνήμη αἰώνιος.,,

40. Ἐπὶ τῆς εἰκόνης τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου:

“† Δείσις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Χρυσάνθου ἱερομονάχου.,,

1 Περὶ τῆς νοσηλείας τοῦ Καραϊσκάκη ἐν τῇ Μονῇ Προσοῦ κατὰ τὰ τέλη Ἰου-
λίου 1823 ἴδε καὶ Τρικούπη, Ἱστορ. Ἑλληνικ. Ἐπαναστάσεως ἔκδ. γ' τόμ. Γ' σελ. 47.

41. Ἐπὶ τοῦ τέμπλου τοῦ ναοῦ, ἄνωθεν τῆς ὠραίας πύλης:

“1810,,

42. Ἐπὶ μικρᾶς εἰκόνας τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης καὶ ἁγ. Αἰκατερίνης, γέγραπται τὸ ἔτος:

“1751,,

43. Ἐπὶ μικρᾶς εἰκόνας τοῦ Προδρόμου:

“δέσεις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἰωάννου Ἀναγνώστου... ἐκ μαυροῦλου¹ 1796,,

44. Ἐπὶ εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ:

“† Δέσεις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Γαβριὴλ ἱερομονάχου 1815 δεκεμβρίου 17
χειρὶ Γεωργίου ἐκ Μαυροῦλου,,

45. Ἐπὶ εἰκόνας τοῦ Προδρόμου:

“Δέσεις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ
Ἰγνατίου ἱερομοναχου ἡγου
μένου 1805 (;) ,,

46. Ἐπὶ τῶν εἰκονιδίων τῆς ὠραίας Πύλης:

“Διὰ χειρος

Γεωργίου
ἐκ μαυροῦ
λου,,

1818

47. Ἐπὶ τῶν παραστάδων τῆς δυτικῆς θύρας τοῦ ναοῦ, χρώματι:

IC	XC
TK	ΠΓ
ΘΘ	ΘΘ
--	ΠΤ
[E]E	EE,,

ΣΤ'

Προυσός (τέως δήμου Ἀρακυνθίων).

Ἐπὶ τῶν ἐν τῷ τέμπλῳ τοῦ αὐτόθι ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἰκόνων, χρώματι.

¹ Χωρίον τοῦ τέως δήμου Καρπενησίων.

48. Ἐπὶ τῆς εἰκόνος τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπου :

“Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἀναστασίου Ἀναγνώστου
Καρά Νικολόπουλο 1788,,.

49. Ἐπὶ τῆς εἰκόνος τοῦ Ἁγίου Νικολάου :

“Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἰωανῆ ἱερομονάχου
Καρανικολοπούλου
1788,,.

50. Ἐπὶ τῆς εἰκόνος τοῦ Προδρόμου :

“† Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἰωάννου Ντούνα : 1788,,.

51. Ἐπὶ τῆς εἰκόνος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς :

“† Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Τριαντάφιλο Παναγιωτοπούλου
1788,,.

Z'

Ἀνδράνοβα (τέως δήμου Ἀρακυνθίων).

52. Ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ αὐτόθι ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὑπάρχοντος Ἁγίου Ποτηρίου καὶ ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτοῦ κεχαραγμένη ἦδε ἡ ἐπιγραφὴ :

“Λητζᾶ | Λοσιδέον 1794,,.

H'

Μονὴ Τατάρνης¹ (ἐν τῷ τέως δήμῳ Ἀγραίων).

53. Ἐπὶ τῆς ἐν τῷ τέμπλῳ τοῦ Ναοῦ (δεσποτικῆς) εἰκόνος τοῦ Ἁγ. Γεωργίου κεφαλαίως γράμμασι καὶ χρώματι ἐρυθρῷ :

“Χεῖρ Λάμπου
ζωγράφου
ἔτους $\bar{Z} \bar{P} \bar{Z}$ [= 1598 - 9] ²,,.

¹ Ἡ Μονὴ αὕτη κεῖται εἰς ἀπόστασιν 20' ἀπὸ τοῦ ὁμωνύμου χωρίου Τατάρνης καὶ 10' ἀπὸ τῆς ὄχθης τοῦ Ἀχελώου ποταμοῦ. Ἐν ταύτῃ ἐδέξατο τὴν τοῦ διακόνου χειροτονίαν Εὐγένιος ὁ Αἰτωλός, «περὶ ἧς πολλὴν ἔσχεν ἐκ πολλοῦ τὴν φροντίδα καὶ τῆς ἀνακαινίσεως ταύτης, (ἡρημαμένης οὖσης) αὐτὸς οὗτος ὑπῆρξεν αἷτιος», καθ' ἃ λεπτομερῶς ἴστορεῖ ὁ βιογράφος αὐτοῦ Ἀναστάσιος ὁ Γόρδιος, παρ' ᾧ τὸ ὄνομα τῆς Μονῆς «Τατάρνη» φέρεται, (πρβ. «Νέον Ἑλληνομνήμονα» τόμ. Δ' σελ. 36, 67 κ. ἐ.).

² Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ὡς καὶ ἡ ἀμέσως ἐπομένη ἐδημοσιεύθησαν, πλὴν ἐσφαλμένως, ὑπὸ Q v i n n ἐν «Ἀρμονία» τόμ. Γ' (1902) σελ. 75 ἀριθ. 62 καὶ 63.

54. Κατωτέρω μικροῖς γράμμασι καὶ χρώματι λευκῷ:

“δεησις του δουλου του Θεοῦ
Κωνσταντιου ιερομο
ναχου - Τετάρτου
ετος 1798,,

55. Αὐτόθι ἐπὶ τῆς εἰκόνος τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, χρώματι λευκῷ:

“δέησις τοῦ δουλου τοῦ Θεοῦ
1788 κωνσταντήου ιερομο
νάχου κέ ἡγουμενου,,

56. Αὐτόθι ἐπὶ τῆς εἰκόνος τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, χρώματι λευκῷ:

“δέησις τοῦ δουλου
τοῦ Θεοῦ κωνσταν
τιου ιερομονάχου
κὲ ἡγουμένου
1788,,

57. Αὐτόθι ἐπὶ τῆς εἰκόνος τοῦ Προδρόμου, χρώματι ἐρυθρῷ:

“Δέησι τοῦ δουλου τοῦ Ἰωάννου
του Βρανέσι,,

58. Αὐτόθι ἐπὶ τῆς εἰκόνος τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου χρώματι: (ἴδε πανομοιότυπον ἐν τῷ πίνακι):

“Δ(έησι)ς Λάμπου ιεροεος ζωγραφου
ετους ΖΡΙΑ' [= 1602-3],,

59. Ἐπὶ μεγάλης εἰκόνος τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου (ἐν τῷ προσκυνηταρίῳ):

“Δέησι(ς) τοῦ δούλου
του Θ(εο)ῦ Ιωανου του
Βρανέσι,,

60. Ἐπὶ μεγάλης εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ:

“Ἐτι 1784,,

61. Ἐπὶ μεγάλης εἰκόνος τῆς Θεοτόκου:

“Δεισις τῶν δουλῶν
του Θῦ Παπακῶσταγι(ς),,

62. Ἐπὶ μικρᾶς εἰκόνας τῆς Συνάξεως τῶν Ἀποστόλων:

“Δεησις του δουλου του Θ(εο)ῦ Στεφανου ιερο(μο)ναχου τοῦ Πουλχερι
εκ Τετάρης,,

63. Ὅπισθεν μικρᾶς εἰκόνας τοῦ Προφήτου Ἡλία χρώματι ἐρυθρῷ:

“δέησις τοῦ δούλου
τοῦ Θῦ Ἰωνᾶ ιερο
μονάχου
ετους 1715,,

64. Ὅπισθεν μικρᾶς εἰκόνας τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου:

“Δαμασκηὸς ιερομοναχος στέλλω τὸ παρον ἅγιον εἰκόνισμα, εἰς τὴν σεβ[ασμίαν
σταυροπηγια-] ¹
κὴν μονὴν ἐν τῇ τετάρῃ· εἰς τὸ γεννέσιον τῆς παναγνου καὶ ἀειπαρθένου
μαρίας· [ἡ]
ὁποία μονὴ μεγάλη καὶ θαυμασιτὴ σώζεται μέχρη τὴν σήμερον, ἐν τῇ Λίτζᾶ
καὶ ἀγράφ(ων)
ἐπαρχίας· ἐκ τῆς μεγαλοπόλεως μοσχοβίας τῆς ῥωσίας· ἐπὶ τῆς Βασιλείας τοῦ εὐ-
σεβεστάτου καὶ αὐτοκράτορος Βασιλέως

Θεοδωροβίτζη. “Ετει ΖΡΒ’ [= 1593-4],,,

65. Κατωτέρω τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης:

“ταπεινὸς Δαμασκηὸς ἀρχιμανδρίτης,,

66. Ὅπισθεν μικρᾶς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ:

“ἀρχιεπίσκοπος ἔλασσόνος καὶ ἀρχαγγελων
ἀρσένιος·² στέλω τὸ παρὸν ἅγιον εἰκόνισμα τοῦ
[κυρίου] ἡμῶν Ἰησοῦ χ(ριστο)ῦ εἰς τὴ σεβασμιαν καὶ ἱερὰν μονην
[τῆς πανάγνου θε(ο)τόκου καὶ ἀειπαρθένου μαρίας, τὴν] πλησίον
Τατάρνας] ἐκ τῆς μεγαλοπόλεως μοσχοβίας εἰς
[ψυχικὴν αὐτοῦ] σωτηρίαν: “Ετει ζρ[ί]
μηγὶ ἀπριλίω, (ἰνδικτιονος) ιε’· 1602,,

67. Ἐπὶ μικρᾶς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ μετὰ διαφόρων ἁγίων:

“μνήσιτη κύρηε τῶν σινδρομούντων καὶ βοηθούντων ἐν
το μονάστηρο τοῦτο τῆς υπεραγιας Θεοτόκου ον οι (;)
κυρηε γινουσις τα ονοματα αυτων· εν ει 1816 γενοναριου 18,,

¹ Ἡ πατριαρχικὴν.

² Περὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τούτου Ἀρσενίου πρβ. Ν. Βέην ἐν «Βυζαντίδι» τόμ. Α’ 1909 σελ. 602-603 ἀριθ. 75.

68. Ἐπὶ τῶν διπτύχων :

“ † Μνημη θανατου χρησιμεύει τῷ βιω : ¹ Ετους ΖΠΣ’
[= 1577 - 8], „

69. Ἐσωθεν δ’ αὐτῶν ἀναγράφονται ἐν πρώτοις μὲν τάδε τὰ ὀνόματα :

“ Ἄνανιόν Ἀρσενίου Ἰωάσαφ Εὐγενίου Διονυσίου.
Παΐσιόν τῶν ἀρχιερέων „ ²

Εἶτα δ’ ἔπονται πλείστα ὀνόματα ἱερομονάχων, μοναχῶν ἱερέων κ. λ. π.

Αἱ ἀκόλουθοι ἐπιγραφαί εἰσὶ κεχαραγμέναι ἐπὶ διαφόρων ἱερῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν σκευῶν.

70. Ἐπὶ μεγάλου ἀργυροῦ δίσκου ἐν κύκλῳ : (ἴδε πανομοιότυπον ἐν τῷ πίνακι) :

“ † Ὁ παρὸν δισκος ἐπροσηλώθη εἰς τὴν σεβασμιαν μονὴν τοῦ τιμίου Προδρομοῦ τὴν ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει εὐρισκομένην τοῦ κυρ Διονυσίου λεγομένην παρα τῆς τῶν χριστιανῶν εὐποίας τοῦ ἀδελφάτου καὶ διὰ συνδρομῆς τοῦ δσιωτάτου ἱερομονάχου κυρ Μακαρίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτου. Ετους ΖΡΘ [= 1601]
Ἰνδικτιῶνος ΙΔ’ „

71. Ἐπὶ δισκαρίου ἐν κύκλῳ :

“ Τῆς αγίας κ(αι) σεβασμίας Χετη 1785 Χιερας εκ μονη Τεταρνης Χ Κονστας Κονσταντιου ἱερομοναχου Χ Φεβρουαρίου 27 „

72-73. Ἐπὶ τῆς βάσεως Ἀγίου Ποτηρίου, κεφαλαίως γράμμασι :

“ † Μνήσθητι $\overline{ΚΕ}$ τοῦ ἐξ Αἰτωλίας ἐπτελοῦς Εὐγενίου ³ καὶ πάντων τῶν μετ’ εὐλαβείας ἐπὶ τὸ θεοφιλές τοῦ το ἔργον συμπραξάντω ν ἀτῶ χειρ τοῦ ἐπτελοῦς Γεωργίου Ἀναγνωστοῦ.
αχν [= 1650] μηνὶ μαρτίου
ΚΒ „

¹ Παρομοία ἐπιγραφή ἐκ τῆς Μονῆς Βουλκάνου τῆς Μεσσηνίας ἐκδεδομένη ὑπὸ τοῦ Ν. Βέη ἐν « Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας » τόμ. Γ’ σελ. 385.

² Ἐκ τῶν Ἀρχιερέων τούτων, πλὴν τοῦ προμνημονευθέντος Διονυσίου, οὐδεὶς ἕτερος ἀναφέρεται παρὰ Πορφυρίῳ Οὐσπένσκη, ἐνθ’ ἀνωτέρω.

³ Εἶναι δ’ ἀναμφιβόλως ὁ Εὐγένιος οὗτος ὁ καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν μνημονευθεὶς γνωστός λόγος τοῦ 17^{ου} αἰῶνος, οὗ τὸν βίον διεξοδικῶς ἔγραψεν ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Ἀναστάσιος ὁ Γόρδιος πρβ. « Νέον Ἑλληνομνήμονα » τόμ. Δ’ σελ. 27-80.

74. Ἐπὶ δύο ἑξαπτερούγων ἢ ἐπομένη ἐπιγραφή:

1790,,

“Κημηοὺς τῆς Θεοτοκοῦς: ἀπο χορίον Βρηνηνα¹

1790,,

75. Ἐπὶ ἀργυρᾶς κανδήλας:

“Ἐλεησον Δεσπινα ψυχῆν ἀμαρτολοῦ δούλου σου

Ἄποστῶλη,,

76. Ἐπὶ ἐτέρας ἀργυρᾶς κανδήλας:

“† Ἐπημελία τοῦ ἐπιτροποῦ κυρ Αναστασιου Σιμου

τῆς μητροπολεως Ἰωαννηνον τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου

1804 Μαρτίου 30,,

77. Ἐπὶ τοῦ ἀργυροῦ πλαισίου εἰκόνος τῆς Θεοτόκου:

“Ἡ Τεταργιοτησα

Ἡ Ἐλεουσα 1817,,

78. Ἐπὶ τοῦ ἀργυροῦ πλαισίου ἐτέρας εἰκόνος τῆς Θεοτόκου:

“1817

Ταταρινῶ

τησα Φα

νερωμ

ενη,,

79. Ἐπὶ ἀργυροῦ ἡμισφαιρίου (περικλείοντος ἄλλοτε κάραν):

“† Αντρεας τοῦ Ἀποστολοῦ τοῦ Προτοκλιτου τις Μονης τοῦ Προδρομου ης

Παλιοκατοννο² 1715,,

80. Ἐπὶ τοῦ ἀργυροῦ πλαισίου μικρᾶς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου, κεφαλαίως γράμμασι:

“Δείσης τον δουλον του Θεου τον βοηθουντον εν τη αγια ηκονα ταυτη και

τοῦ δούλου σου Θεοκλητου του ἱερομονάχου 1810,,

81. Ἐπὶ μικροῦ μεταλλίνου κυτίου ἐκτύποις κεφαλαίως γράμμασι:

“Τῆς ἁγίας καὶ ἡε

ρας Μονῆς Θεοτόκου

ἢ Γέννησης Τετάρτης

Ἐτους 1772,,

¹ Εἶναι πιθανῶς τὸ «Βραγγιανὰ» καλούμενον χωρίον τοῦ τέως δήμου Ἀγραφῶν.

² Χωρίον τοῦ τέως δήμου Ἀγραίων ἢ δὲ παρ' αὐτὸ κειμένη Μονὴ τοῦ Προδρόμου εἶναι νῦν διαλελυμένη.

82. Πλαγίως τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης κεχαραγμένη ἦδε :

“*Δημητροη Ατονη 1689 Τατάρα,,*”

83. Ἐπὶ ἀργυροῦ κιβωτίου περιέχοντος ἅγια λείψανα :

“*† Κτήμα ἀναφαίρειον Μονῆς τῆς ὑπεραγίας ΘΚΟ τῆς
Τετάρτης τεχνουργηθέν, ἐπὶ τῆς ἡγουμενίας κῆρ
Κυπριανοῦ : 1821 Μαρτίου 1,,*”

84. Ἐπὶ ἑτέρου ἀργυροῦ κιβωτίου, περιέχοντος ἅγια λείψανα, κάτωθεν ἐκτύπου δικεφάλου ἀετοῦ :

“*Κτήμα Κωνσταντινου Τζάλα
1824 Αὐγούστου 11
Ανατολικον ¹,,*”

Αἱ ἀκόλουθοι ἐπιγραφαί εἰσὶ κεντημέναι διὰ κλωστῆς ἐπὶ διαφόρων ἐξ ὑφάσματος ἱερῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀντικειμένων.

85. Ἐπὶ ἐπιταφίον, γύρωθεν τῶν τεσσάρων πλευρῶν, χρυσοῦ κλωστῆ, (ἴδε πανομοιότυπον ἐν τῷ πίνακι) :

“*† Την φοβεραν σου βασιλευ δεντέραν παρουσιαν πίσει και ποθω προσ |
δοκῶ ἐξίσταμαι και τρεμω : πῶσατενίσω σοι κριτὰ πῶς υπιων μου τὰς πρ |
αξεις τινα μεσιτην χρησησμαι πως φυγω τας κολασις απαγορεβω ε
μαυτον προς σε ην καταφενγω σωσον με σωτερ δωρεαν δι οικτον ευσπλαγ
χριας † Η ζωη εν ταφω κατετεθης Χ[ριστ]ε και Αγγελων στρατιε |
εξεπλητιο[ντιο] συγκαταβασιον δοξαζουσαι την οην ² † Παναγια πεφα- |
νερωμενη Τεταρτη,,*”

Παρά τὴν κάτω δὲ πλευράν :

“*Ἔτους ΖηΒ [= 1583-4],,*”

“*Ἀρσενιος μοναχος ο κεντιο[ας] τον επιταφιον,,*”

86. Ἐπὶ ἀέρος, διὰ χρυσοῦς κλωστῆς :

“*Ἔτους ΖηΒ [= 1583-4]*

“*Αποστολιου Λουπου ος και της συνοδι[ας] αὐτοῦ,,*”

¹ Τὸ νῦν Αἰτωλικόν.

² Ἴδὲ παρομοίας ἐπιγραφὰς ἐκ τῶν Μονῶν τῶν Μετεώρων ἐκδεδομένας ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Βέη ἐν «Βυζαντιδὶ τόμ. Α' (1909) σελ. 619 κ. ἑ. ἀριθ. 130 καὶ 131.

87. Ἐπὶ ἐπιτραχηλίου δι' ἀργυρᾶς κλωστῆς, (ἴδε πανομοιότυπον ἐν τῷ πίνακι:

“Το παρον επιτραχειλιον, ηκοδομ
ηθει • Κωνσταντινούπολη καὶ νῦν επεδο(θη)
εις τω μοναστηριων της Παναγι(ας) μου της ε
πονομαζωμε[νης] Τεταρα πληροι[ον] τ[ου] λευκου πο
ταμου¹ εν ετει ΖΡΙΗ [=1609] μηνι Σεπτεβριω, εις
τας ΚΕ Ἰνδικτιῶνος Η * Ημερα β^α , .

88. Ἐπὶ ἐτέρου ἐπιτραχηλίου, χρυσῆ κλωστῆ:

“† Τῷ παρὸν ομοφωρι[ων] ὑπάρχη τοῦ ταπεινοῦ Μ[η]τροπολίτου
Προύσης καὶ Τριγλη[ας] κυρίου Παρθενίου ἐκ χωρ[ας] Κατηρλῆ² „

89. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιτραχηλίου, χρυσῆ ὠσαύτως κλωστῆ:

“ Δία χη
ρος καμου
Φιλμω³ ιερομων[α]
χος „

90. Ἐπὶ ἐπιγονατίου διὰ μεταξίνης κλωστῆς:

“ Το παρον υπογονατηον το αφιεροσε ο Νηκολας εις την
Γενηιον της Παναγιας στην χορα το Ριαχωβο⁴
οπιος γιρεας [=ιερεὺς] ηνε νά λιτουρ
γαη μ-
ε αυτο „

Τὰ κατωτέρω σημειώματά εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ ἱερῶν Εὐαγγελίων καὶ ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων ἀποκειμένων ἐν τῇ ἀνωτέρω Μονῇ.

91. Ἐπὶ Εὐαγγελίου καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν ἀρχῇ δευτέρου λευκοῦ φύλλου:

“† το θειον, καὶ ἅγιον καὶ υπεράγιον καὶ ἱερὸν εὐαγγέλιον τὸ ἀφίερωσα,
ἐγῶ ὁ Ἰω⁵ ὁ νομαζόμενος συκάς⁶ καὶ το ἐπροσήλωσα εἰς τὸν ναὸν τῆς
ὑπεραγίας δεοποιήσης, ἡμῶν Θε(οτό)κον⁷ ὅπου εἶναι εἰς τὸ χωριον δι' ἃ νὰ
εὐρίσκειται εἰς τὸν ναὸν αὐτὸν δι' α ψυχηκὴν ὠφέλειαν ἐμοῦ

¹ Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ λογία ἐκδοχὴ λευκὸς ποταμὸς = ἀσπροπόταμος.

² Περὶ Κατηρλῆ, Βιθυνιακῆς πολίχνης, πρβ. καθόλου Παν. Μακρῆ, Βιθυνιακαὶ Σκιαγραφαί. Τὸ Κάτερλι καὶ αἱ περίξ αὐτοῦ κῶμαι. Σημειώσεις ἱστορικαί, τοπογραφικαὶ καὶ στατιστικαί. Κων/πολις 1888.

³ = Φιλήμων;

⁴ = Ἀράχωβα (i) χωριὸν τοῦ τέως δήμου Παρακαμπυλίων.

καὶ τῶν γονέων μου· καὶ ὅτις αὐτὸ ἀποξενόσι ἐν τόπῳ ἀλοτριῶ να εἶναι ἀφορεσιμένους καὶ ἀουγχώρητος, καὶ ἄλλυτος μετὰ θάνατον, ἐν τῶ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ προκοπήν οὐ μὴ εἰδέι· ἕως οὗ ἐπιστρέψει αὐτὸ ἐκείθεν, τὸ ἔλαβεν καὶ τύχη συχώρεσιν ἀμήν.»

92. Κατωτέρω δὲ τοῦ σημειώματος τούτου τὸ ἔξης:

“† ἐν εἰρή ἀπὸ χρήστου γένισεῶς ἰς σοὺς χηλῆους ἐπίτακῶ σίουσ̄ σαράντι τριῆς, ἐν μηνῇ φεύρου ἀρῆίου, ἰς ἀς ἐνέα ἐν ἰμέρῳ τέτρῳδι πρὸς ἐσπεράν, ἐγίνε μεγάλως σι ζήσμος. ὡς ζὰς ἀπὸ τὸν μεγάλων ἰσισμῶν ὁποῦ ἐγινή ἰπέσῶν ὁσπίτια καὶ ἐκλαιοῖες· καὶ ἐκινδήνεψάν ἀνθροπί νὰ γένουν φοδνηκά, καὶ ποτὲ τίουτὸν σησῶν δὲν τόν, ἐνθυμηθὶ κἀνίς νάματά γένι. ἐν εἰ —1743— φεῦρδαρι— ἦ ἰάπινὸς δῆμητροῦ ἰερεὺς γράψας ταῦτά.,,

93. Ἐπὶ ἐτέρου Εὐαγγελίου καὶ ἐπὶ τῆς ἐπὶ τοῦ καλύμματος αὐτοῦ ἐπικεκολλημένης μεταλλίνης πλακὸς δι' ἐκτύπων κεφαλαίων γραμμάτων:

“† το παρον και αghον ευαγγελιο
ν ηπαρχη της Παραγωγας της
πεφανερομενης εν κομης λεγομε
νης Πενηανα¹ ετη ειους 1688.
επητροπος Γεοργιος παπαμακαρητι και ηγενη
ηπαρχι εμου του Γεοργηου ιερεος.,,

94. Περὶ τῆς ἄνω πλακὸς διαλαμβάνει τὸ ἔξης σημείωμα ἐπὶ τινος τῶν ἐν τέλει τοῦ αὐτοῦ εὐαγγελίου λευκῶν φύλλων:

“† το παρὸν εβαγγέλλιον εδέ
θη εἰς το κάρπενιοι καὶ εβαλάμε
καὶ μερηκαῖς πλάκες ν οπηές
χορηζουν διωτη δὲν ἰνε καπνι
σμένες καὶ ἐγινε ἔξοδα κυνοῦρη
γρόσια —21— καὶ εγο ο κοστάντης
εγινα σινδρομησις καὶ εγινε
το παρον εβαγγελλιον
1782.,,

¹ Χωρίον τοῦ τέως δήμου Ἀγραίων.

95. 'Επὶ ἐτέρου Εὐδαγγελίου καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι αὐτοῦ :

“ † ἤγοράσθη τὸ παρὸν εὐδαγγέλιον κατὰ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους
εὐδομίκοντα ἑπτὰ διὰ λεπτῶν ἄργυρίων ἑπτακοσίων ἤκοσιν ε
ξόδου τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς τετάρτης σίνδρομιστέντος παρὰ κωνστα
τιου ἱερομονάχου „

96. 'Επὶ Λειτουργικῆς καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου φύλλου αὐτῆς :

“ † Ταπεινὸς ἀρχιεπίσκοπος ἑλασόνος καὶ τῶν ἀρχαγγέλων τῆς μεγάλης
μοσχοβίας ἀρσένιος· στέλλω τὰς παρούσας θείας καὶ ἱερὰς λειτουργίας· τοῦ
ἐν ἁγίοις πρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου. καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πρὸς ἡμῶν
βασιλείου οὐρανοφάντορος τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πρὸς ἡμῶν γρη
γορίου πάπα ρώμης τοῦ Διαλόγου· εἰς τὴν σεβασμίαν καὶ ἱερὰν μεγάλην
μονὴν τῆς πανάγνου Θεοῦ καὶ ἀειπαρθένου μαρίας τῆς πλησίον Τατάρνας.
'Επαρχί(ας) λητζὰς καὶ ἀγράφων· καὶ σὺν· αὐτὰς τὰς θεί(ας) καὶ ἱερὰς
ἀγί(ας) λειτουργίας ἀποστέλλω, καὶ ἐν εἰκόνημα ἀργυρόχρυσον τὴν ἀνάστα
σιν τοῦ κῦ ἡμῶν ἰσχυρῶν. καὶ ἐν κιβώτιον μικρὸν ἀργυρόχρυσον
ἐκλεκτώτατον. Διὰ μνημόσυνον ἑμοῦ καὶ τῶν γονέων μου.
Θεοδώρου ἱερέως· καὶ χρυσοδοῦλης μοναχῆς· καὶ τοῦ κατὰ
σάρκα ἀδελφοῦ μου ἰωάσαφ ἀρχιερέως ἐπισκόπου σταγῶν·
ἵνα εὐρίσκονται εἰς τὸ ἅγιον μοναστήριον κτήματα ἀπαρσα
λευτα εἰς τοὺς αἰῶνας. καὶ ἀποστέλλω ταῦτα ἀπὸ τῆς ὀρθοδό
ξου μεγαλοπόλεως μοσχοβίας τῆς μεγάλης ρωσίας. μετὰ
τοῦ πανοσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις κῦ δαμασκηνοῦ
καὶ ἀρχιμανδρίτου τῆς ἁγίας πόλεως ἱεροσολήμων, καὶ
τῶν σὺν αὐτῷ κῦ παχωμίου, καὶ κῦ συμπεον τῶν μοναχῶν :
ἐν ἔτει ζϞϞ. μηνὶ ἀπριλλίω, κς, 'Ἰνδικτιῶνος ιε'. 1602»

97-98. 'Εν δὲ τοῖς ἐπομένοις δέκα φύλλοις τὰ ἑξῆς ἀνὰ εἰς στίχος ἐν ἑκάστῳ :

“ ζϞϞ. [1602] Ἰνδικτιῶνος ιε'. μηνὶ ἀπριλλίω κς'. ὁ ταπεινὸς ἀρχιεπίσκοπος
'Ελασσόνος καὶ τῶν ἀρχαγγέλ[ων] τῆς μεγάλης μοσχοβί[ας]. ἀρσένιος·
ἔστειλα τὰς παρούσας θεί[ας], καὶ ἱερὰς λειτουργί[ας]· εἰς τὴν σεβασμίαν
θεί[αν] καὶ ἱερὰν μεγάλην μονὴν, τῆς πανάγνου θεοῦ
καὶ ἀειπαρθένου μαρί[ας]· τὴν πλησίον Τατάρνας, ἑπαρ
χίας λητζὰς καὶ ἀγράφων· Διὰ ψυχικὴν μου σ[ωτη]ρι[αν].
ἀπὸ τῆς θεοσώτου μεγαλοπόλε[ως] μοσχοβί[ας], τῆς μεγάλης
ῥωσί[ας]· ἵνα εὐρίσκοντ[αι] εἰς τὴν αὐτὴν σεβασμί[αν] μεγάλην

μονὴν κτῆμα αἰώνιον : — παρὰ μηδενὸς
ἀποξενουμένας ἐν βάρει καὶ ἀπολύτῳ ἀφωρισμῶ : -- 1602, „

99. Ἐπὶ τοῦ προτελευταίου φύλλου τῆς ἐν λόγῳ Λειτουργικῆς τάδε :

“† Ἡ ἀκολουθία αὐτῆ τῶν ἀγί[ων] λειτουργιῶν, ἐγράφη Διὰ χειρὸς ματθαίου¹
ἱερο[μον]άχου
καὶ πρωτοσυγγέλου τῆς μεγάλης ἐκκλησί[ας] τοῦ ἐκ πωγωνιανῆς,² καὶ ἐπεδώθη
τῷ σοφοτάτῳ καὶ λογιότατῳ ἐν ἀρχιερεῦσιν ἀρχιεπισκοπ(ῶ) Δημονίκου καὶ
Ἐλασσῶνος κυρ(ί)ω
ἀρσενίῳ, χάριν τῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦ σύγγων ἐδεργεσιῶν. ἐν τῇ θεοφρου
ρήτῳ πόλει μοσχοβία. ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ γαληνοτάτου
ἀγίου βασιλέως
ἡμῶν καὶ αυτοκράτορος πασης ὀωσίας κῦρίου Θεοδώρου Ἰωάννοβήτζη· κατὰ τὸ
ζῶ Δ'. [=1596] ἔτος. μηνὶ Φεβρουαρίῳ ις'.

Ἰνδικιῶνος Θ' : — „

100. Καὶ ἐπὶ τῆς τελευταίας σελίδος τῆς ἀνωτέρω Λειτουργικῆς εἰσὶ γεγραμ-
μένα τὰ ἐπόμενα :

«1810 : μαρτίου : 14 ἡμέρα Β'. † ἤφεραμε τὰ ἱερὰ σκεύη τῆς παναγί[ας]
τῆς τετάρτης ἐδῶ σὸ βραχῶρι. ποδιὲς 5, δμπόλιες 2, ἀέραις 10, ἐπιμάνικα 7,
καθιέρωσες 4, στιχάρια 13, ἐπιτραχίλια 25, ζώνες 7, φελώνια 27, σταυροὶ
13, εὐαγγέλια 7, ὠράρια 5, ἐπιτάφιος 1, ζώσιρα 1, εἰκόνες 4, κορώνια 1,
σεφάνι 1, πατερίτζα 1, μπασιτσούνι 1 καὶ ἡ παροῦσα λειτουργία 1, εἶναι καὶ μία
ζυγὴ 1 ἀρχιερατικῶ εἶναι καὶ μέσα εἰς τὴν κασελοπούλαν σταυροὶ 7, τετραβάγ-
γελο 1, σταυρὸς μὲ τίμιο 1, σταυρὸς μὲ μάλαγμα 1, τρικέρι 1.»

¹ Ὁ Ματθαῖος οὗτος εἶναι ὁ γνωστότατος βιβλιογράφος καὶ συγγραφεὺς, ὁ βραδύ-
τερον καὶ Ἐπίσκοπος Μυρέων γενόμενος, οὗ τινος τῶν αὐτογράφων Κωδίκων ἀναγρά-
φουσαν οἱ Marie Vogel und Victor Gardthausen, «Die griechischen Schreiber
des Mittelalters und der Renaissance». Ἐν Λειψίᾳ 1909 σελ. 296.

² Πωγωνιανῆς, ἐπαρχίας τῆς Ἠπείρου.

Πανομοίωτα ἐπιγραφῶν.

ΘΕΟΦΥΛΗ ΦΙΛΑΔΗ ΤΗΣ ΘΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΟΥ + ΙΥΟΡΙΘΗΚΑΤΑ ΔΕΣΠΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΤΟΚΡΑΤΩΡ.
ΚΑΙ Η ΝΑΘΟΝ ΤΕΤΕΥΧΕ ΠΙΣΤΩΝ ΗΠΟΛΙΟ ΔΙΑ ΕΞΟΔΟ ΤΗΣ ΕΥΛΑΚΑΒΕΥ ΤΑΤΕ ΕΝ ΙΕΡΕΥΣΙΝ ΚΥ
ΤΩ ΠΙΣΤΟΣ ΕΙΣ ΟΝ ΕΙΣΙΩΝ ΠΟΛΩ ΔΕ ΕΙ ... ΚΑΙ ΙΕΡΕΟΣ ΕΚ ΚΩΜΗΣ ΚΟΡΚΟΧΑΕΣ 3-

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΑΡΑΦΘΗΙ ΦΙΣΙΝ ΗΠΟΙΟΙΣ
ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΦΑΘΟΣ ΚΑΙ ΜΙΑΣ ΘΕΟΦΥΛΙΑΣ

ἀριθ. 1.

1669

ἀριθ. 5.

+ ΦΙΛΗΝΑΚΕΝΑ ΠΑΡΕΘΟΝΗΜΦΗ 1794

ἀριθ. 6.

Α ΛΑΠΙΔΟΣ ΤΗΣ ΖΩΦΑΦΟΣ

ΕΤΥΣ ΖΡΙΑΛ

ἀριθ. 58.

ΘΣΑΤΗΡΟ ΟΘΟ ΚΑΙ ΟΣ ΤΙΣ ΕΛΙΣΘΑΝ ΕΙΣ ΑΡΑΓΑΝ ΘΕΑΝ ΙΕΡΗΙΑΝ ΑΓΑΣΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΑΡΤΟ ΘΩ
ΠΑΝΑΓΟ ΚΑΙ ΖΩΦΑΦΟ

ΤΗΝΕΥΜΑΤΟ ΕΧΕΙΝ ΤΕΘΕΣΙΑΝ ΤΙΣ ΙΕΡΕΥΣΙΝ ΕΝ ΠΑΝ ΤΟΠΩ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΤΕΙΑΣ ΧΥΣΘΟΥ ΗΜΩΝ.
ΚΑΘΙΕΡΘΕΟΝ ΔΕ ΠΑΡΑ ΤΩ ΜΑΚΑΡΩΤΑΤΟ ΚΑΙ ΑΓΩΤΑΤΟ ΠΑΤΡΟ ΗΜΩ ΚΑΙ ΠΑΤΡΑΡΧΟ ΤΗΣ ΑΓΓΑΣ
ΠΟΛΕΩ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΠΑΛΛΙΣΤΙΝΗΣ ΚΥΡΟΥ ΚΥΡΟΥ ΑΒΡΑΜΙΟΥ.

ἀριθ. 30.

+ Ο ΤΩΝ ΔΙΚΟΣ ΕΠΕΧΛΩΘΗΣ ΤΗ ΣΕΒΑΣΙΑΜΟΝΗ Σ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΦΟΜΙΣ. ΤΗ ΕΝ ΔΕ ΑΓΩ ΟΡΑ ΕΝΡΕΣΚΟΜΕΝΗ ΤΟΥ ΚΥΡ
ΑΙΟΝΙΣΙΟΥ ΔΕΙΟΜΕΝΗΝ. ΠΡΑ ΤΗΣ ΔΟΝ ΧΡΗΣΙΑΩΝ ΕΝΠΟΙΙΑΣ Σ ΑΔΕΛΦΑΙΣ Κ ΑΙΑ ΣΥΝΦΟΒΗΣ Σ ΟΣΩΤΑΣ ΙΕΒΜΟΝΑΧΣ
ΚΥΡ ΜΚΑΡΣ Κ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΑΙΑΣ ΑΣ. ΕΙΣ ΤΟ ΖΥΡΘΟ ΤΑ 99

ἀριθ. 70.

.. + ΤΗΝ ΦΡΑΣΟΥ ΒΑΘΙΛΕΥΑΕΥΤΕ ΑΝΘΡΩΠΙΑ ΠΙΣ ΚΑΙ ΠΟΘΩ ΠΡΟΑΟΚΩ ΕΞΙΣΜΑΙ ΚΑΙ ΤΡΕΜΩ: ΠΩΣ ΑΤΕΝΙΣΩ ΣΟΙ ΚΡΤΑ

πως γνωμογ τας πρ

ΑΞΕΙΣ ΤΙΝΗΕΙΤΗ ΧΡΩΜΑΙ ΠΕ ΦΥΣ ΤΑΣ ΚΟΛΑΧΙΣ ΑΠΑΘΕΒΩ Ε
ΜΑΥΤΟΝ ΠΡΟ ΣΕ ΝΥΝ ΚΑΤΑΦΕΥΓΩ ΣΩΣΟΜΕ ΣΩΤΕΡ ΑΩΡΕΙΝ ΑΙ ΟΚΤΟΝ ΕΥΠΠΑΓΧΗΝΙΑΣ + Η ΖΩΗ ΤΑΦΩ ΚΑΤΕΤΕΘΙ ΧΕ]
ΚΑΠΑΡΑΩΝ

ΑΤΙ ΕΞΟΠΛΗΘΟ ΣΥΚΚΑΤΑΡΑΧΙΝ ΔΟΞΑΖ & ΣΑΙ ΤΑ ΣΗ + ΠΑΝΙΑ ΠΕ ΑΝΕΜΕΙΤΕΤ ΑΡ Μ... ΕΤΟΥΣ ΖΥΒ :: 99

ΑΡΕΝΙΟΣ ΜΟΝΑΧ Ο ΚΗΤΙΣ ΤΟΥ ΣΗΤΙΦΟΥ

ἀριθ. 85.

ΤΟ ΤΩΝ ΕΠΙ ΠΑΧΥΑΙΩ Σ ΗΚΟΑΘΟΜ
ΗΘΑ ΕΝ ΚΩΣΑΝΤΙΝΟΥ ΒΑΝΟΥ ΕΠΕΔΟ ..
ΕΙΣ ΤΟΟ ΜΟΝΑΦΡΩ ΤΟ ΠΑΝΤ ΜΧ 7 Ε
ΒΝΟΜΑ ΖΟΜΕ ΤΕΤΡΑ ΠΗΟΙ Τ ΛΕΥΚ Σ Β
ΑΝ ΕΝ ΕΤΑ ΖΥΡΗ ΜΙΩΣ ΣΕΠΕΡΤ, 90
Τ ΚΕ' ΣΟΥΜ' * ΗΜΕΡΑ 8Α' 99

ἀριθ. 87.

II

ΣΙΓΙΛΛΙΑ

(Ἡ κατωτέρω διάταξις καὶ τὰ σιγίλλια ἀπόκεινται ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς παρὰ τὸ ὁμώνυμον χωρίον τῆς Ἐϋρυτανίας καὶ τὸν Ἀχελῶν ποταμὸν κειμένης ἱερᾶς μονῆς Τατάρνης. Κατὰ τὴν προκειμένην τύπωσιν δὲν ἐτηρήθη ἀκριβῶς ἡ ὀρθογραφία τοῦ πρωτοτύπου).

A'

**Διάταξις τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς μονῆς Τατάρνης Δαυὶδ¹
περὶ τῆς διοικήσεως αὐτῆς κ.τ.λ.**

[Ἐν πρωτοτύπῳ ἐπὶ βεμβράνης ἐχούσης μῆκος μ. 0,47 καὶ πλάτος τὸ αὐτό.—Τοῦ γεγραμμένου μέρους αἱ διαστάσεις εἶναι 0,40×0,36].

† Οὐδὲν οὕτως ἀγαθὸν καὶ θεάρεστον τοῖς κατὰ Θ(εὸ)ν ζῶσιν, ὡς ἡ κοινοβιακὴ πολιτεία τε καὶ κατάστασις· ἔργον ὄντως σωτήριον, καὶ ἀγγελικῆς διαγωγῆς ἀξίωμα | ἀκριβέστατον· αὐτὸς γὰρ ὁ θεάνθρωπος λόγους ἐν τοῖς ἱεροῖς αὐτοῦ καὶ θεῖοις εὐαγγελίοις ταύτην ἡμῖν ἐπεδείξατο, ἐντειλάμενος καὶ φησὶν ἀριδὴ|λως ἐκ τοῦ ζωοποιοῦ αὐτοῦ στόματος· ὅπου δύο ἢ τρεῖς ἐν τῷ ἐμῷ ὀνόματι εἰσὶν, ἐκεῖ καὶ ἐγὼ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν. Ταύτης τῆς θείας φωνῆς ὡς ἐξ οὐ(ρα)νοῦ | κατενεχθείσης, καὶ οἱ ἱεροὶ αὐτοῦ μαθηταί, μὴ κατολιγορήσαντες, κοινὰ εἶχον πάντα, καὶ οὐδὲν ἦν ἐν αὐτοῖς ἴδιον· ἐξ αὐτῶν τοίνυν καὶ οἱ θεοφόροι | π(ατέ)ρες ἡμῶν Ἀντώνιος ὁ μέγας, Θεοδόσιος ὁ κοινοβιάρχης, ὃς καὶ τὸ ὄνομα ἐκ τῆς τοιαύτης ἐκτίησας πράξεως, Σάββας ὁ τὰ θεῖα πολὺς καὶ τὴν μεγάλην | λαύραν συστησάμενος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ἁγίων ἐκείνων ἀνδρῶν ἀλληλοδιαδόχως τὰς ἀφορμὰς λαβόντες, καὶ τὴν τοῦ κ(υρίου) φυλάττοντες ἐντολήν, ἔργοις τε καὶ | λόγοις κακείνων μιμηταὶ γενέσθαι σπουδάζοντες, κατέλιπον ἡμῖν κληῖρον, τὴν τοῦ κοινοβίου κατάστασιν. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς ἐγὼ τε δηλαδὴ | ὁ ἐλάχιστος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πν(ευματ)κοῖς καὶ προηγούμενος τῆς σεβασμίας

¹ Τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μηδὲν μνημονεύμενον ἐν τῇ παρούσῃ διατάξει, ἀναφέρεται ἐν τοῖς ἐπομένοις σιγίλλιοις.

μονῆς τοῦ σ(ωτῆ)ρ(ο)ς χ(ριστο)ῦ, καὶ ὁ σὺν ἐμοὶ εὐλαβέστατος ἐν ἱερομονάχοις κὺρ Μεθόδιος | καὶ ἄλλοι τῶν ἀδελφῶν, τὸν ἐρημικὸν καὶ ἡσύχιον ποθήσαντες βίον, καὶ ἱερὰν μονήν, ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοτόκου συστήσαι βουλόμενοι, μόλις εὕρομεν τὸν ἐπιτήδειον τόπον εἰς πλάτανον¹ καλούμενον· τόπον τινὰ πλησίον τῶν Πενιανιτῶν² τῶν τόπων, ἔγγιστα τοῦ Ἀσπροποτάμου· κακεῖσε τὰ σύνορα, τῆς τοιαύτης μονῆς πῆ|ξαντες, ναὸν ἐκ βάθρου τῆς γῆς, τῇ Θεοτόκῳ ἀνηγείραμεν, ἐπικληθείῃ φανερωμένη καὶ μοναστήριον ἀπεκατεστήσαμεν καθὼς νῦν ὁρᾶται· σπου|δάζοντες καὶ ἔτι ἐπὶ τῇ βελτιώσει καὶ ἀξήσει αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ περὶ τῶν συνόρων καὶ ὁρίων αὐτῆς ἐμνήσθημεν, ἀξίον ἔστι μνημονεῦσαι τούτων, εἰς δῆλωσιν τῶν μετέ|πειτα· ἄρχονται μὲν ἀπὸ τοῦ κοκκίνου στεφανίου, ἕως τῆς κοτζουπίας καὶ ἀπέρχονται εἰς τὰ βουβιαριά, ἄχρι τοῦ διασέλου τῶν Πενιανιτῶν, οἵτινες ἡμῖν | χάριν ψυχικῆς αὐτῶν σ(ωτη)ρίας, ἱκανὸν τόπον δεδώκασι, ἕως τοῦ Ἁγίου Νικολάου τὴν τοποθεσίαν λήγοντα· καὶ τῇ συνδρομῇ καὶ τοῖς ἐξόδοις αὐτῶν τε καὶ τῶν | τοῦ Παλαιοκατοῦνου χρησιμωτάτων ἀρχόντων, ἐγένετο ὅπερ ὡς βλέπουσι πάντες οὐκ ἐγένετο ποτὲ μοναστήριον ἐν τῷ τόπῳ αὐτῷ. Δι' ὃ οὖν καὶ οἱ ἐκ τῶν | πλησιοχώρων χωρίων Χριστιανοί, πρὸς θεῖον ζῆλον κινηθέντες, πλεῖστα ἀφιερῶματα ἐν τῇ τοιαύτῃ ἡμετέρῃ μονῇ κατέλιπον, σκεύη ἱερὰ τε καὶ | βιβλία· κανκία καὶ κούπας ἀργυρᾶς καὶ ὅσα ἄλλα κινητά, καὶ ἀκίνητα πράγματα· οἱ δὲ εἰς τὸ χωρίον τὸ καλούμενον Ἀντινόου(;) ὃ τε θεοσεβέστατος ἐν ἱερεῦσι | παπᾶ κὺρ Λουκᾶς, ὁ οἰκονόμος, καὶ ὁ ἐν ἱεροδιακόνοις ὀσιώτατος κὺρ Ἀθανάσιος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, τὸ μετόχιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀφιερῶσαντες, μεγίστην βοήθειαν δι' αὐτοῦ | εὕρομεν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου μετοχίου, οὐπερ εἰς τὰ βαρικὰ κὺρ Στυλιανὸς ὁ ἐκ τοῦ παλαιοκατοῦνου³ ἀφιέρωσε τὴν αὐτὴν καὶ αὐτὸς τῷ μοναστηρίῳ ἐποιήσατο βοήθειαν· τὸν | μύλωνα εἰς τὴν Τατάρναν, τίς οὐκ ἐπαινέσει, ὃν μετὰ τοῦ πώρου κὺρ Συναδινός, ὁ ἐκ τῶν Πενιανῶν ἀφιέρωσεν; οἷς ἀποδώσει κ[ύριος]

¹ Οὕτω καλεῖται καὶ νῦν ἡ θέσις, ἐν ἣ ἴδρυται ἡ Μονή.

² Ἴδε ἀνωτέρῳ ἐπιγραφῆν 93 σημ. 1.

³ Τὸ προμνησθὲν χωρίον τοῦ τέως δήμου Ἀγραίων τῆς Εὐρυτανίας.

τὸε μισθόν, καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν | τῷ μέλλοντι πλείστην γὰρ εὔρε δι' αὐτοῦ συνδρομὴν τὸ ἡμέτερον μοναστήριον τοίνυν τὰ τοιαῦτα τῶν χριστιανῶν ἀφιερῶματα οὐκ ἦν δυνατὸν ἀμε|ταποίητα καὶ ἀμετάπτωτα τηρηθῆναι, εἰμὴ καὶ κοινόβιον καθαρὸν ἢ τοιαύτη μονὴ ἀποκατασταθῆσεται. Ὅθεν ἐγὼ τε καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοὶ πάντες | ἐν γνώμῃ καὶ ὁμονοίᾳ καὶ συμπνοίᾳ θέλομεν καὶ στέργομεν καὶ ἀποδεχόμεθα τοῦ εἶναι κοινόβιον τὴν ἡμετέραν μονήν, εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα· καὶ ἔχειν ἡμᾶς, πάντας | τὰ τε βρώσιμα καὶ τὰ πόσιμα, σκεπάσματα τε, καὶ τὰ ἐνδύματα καὶ ὑποδήματα¹ καὶ μηδένα ἰδίον τι κεκτηθῆσθαι, ἢ ἐκ τῶν τῆς μονῆς πραγμάτων νοσφί|ξεσθαι ἢ ἰδιορρύθμως ζῆν καὶ ἐναντιοῦσθαι τὴν ἀδελφότητα : οἴδασι γὰρ τί λέγει ὁ θεῖος Ἀπόστολος εἰς τὰς πράξεις περὶ τοῦ Ἀνανίου καὶ τῆς Σαπφείρας, οἵτινες παρέ|βησαν τὴν ἐντολὴν τοῦ κ[υρίου] καὶ τί πεπόνθασιν ἐκ τούτου οἱ ἄθλιοι· μηδεὶς οὖν εἶναι τοιοῦτος, ἢ γενέσθαι ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν εὐχόμεθα, ἀλλὰ ἀδολιεύτως καὶ καθαρῶς | πολιτεῦσθαι ἅπαντας καὶ μὴ ἀμελεῖν τοῦ ἐργοχείρου αὐτῶν ψάλλοντας καὶ αἰνοῦντας ἡμέρας καὶ νυκτὸς τὸν Θε(ε)ὸν ἀκαταπαύστως ἐν αὐτῇ τῇ θεῖᾳ μονῇ· καὶ μηδα|μῶς καταφρονοῦντας τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς· πληροῦντάς τε τὰς διατάξεις τοῦ προεστῶτος αὐτῶν καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ πν(ευμα)τικοῦ π(ατ)ρὸς αὐτῶν φυλάττοντας· ἔχοντας | πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην πν(ευμα)τικὴν καὶ ὑποταγὴν καὶ εὐπειθειαν εἰς τὸν καθηγούμενον· μὴ συναναστρέφεσθαι τινὰς μετὰ κοσμικῶν ἢ συμπότας ποιεῖν ἐντὸς τῆς μονῆς | εἰ μήπου ξένος ἔλθοι τις κατὰ... μετὰ τῆς προεστῶτος βουλῆς καὶ θελήσεως. Ἔτι δὲ καὶ τοῦτο λέγομεν, ἵνα μηδεὶς τολμήσῃ ἐκ τῆς ἡμετέρας μονῆς μοναχῶν, παρὰ | γνώμην τῶν ἀδελφῶν ἡγούμενος γενέσθαι ἢ ἐτέραν ὑπηρεσίαν ζητῆσαι, καὶ δι' ἀρχόντων ἢ προσώπων ἐξωτερικῶν, ἐπηρεάξαι τὸ μοναστήριον· οἱ γὰρ τοιοῦτοι καὶ οἱ δολίως τὴν | κοινοβιακὴν καταπατοῦντες διαγωγὴν, καὶ οἱ μὴ τῷ καθηγουμένῳ αὐτῶν ὑποτακτικοί, καὶ οἱ ἄλλο τι ἐναντίον προξενοῦντες τῇ ἀδελφότητι, ἢ τῶν ἐν τῇ μονῇ | ἀφιερωμένων ἰδιοποιούμενοι ὅποιοι καὶ ἂν ᾦσιν, ἱερομόναχοι, ἢ καὶ ἀπλῶς μοναχοὶ ἐκ τῶν πρὸ πολλοῦ εὗρισκομένων ἀδελφῶν ἐν αὐτῇ, ἢ τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν ἐρχομένων νε|ωστὶ

¹ Φαίνεται παραλειφθεῖσα ἡ λέξις «κοινά».

γενέσθαι μοναχῶν, πρῶτον μὲν ὡς παραβάται τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ θεῶν νόμων τῆς παρὰ Θε(ο)ῦ ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως πειραθήσονται | καὶ ταῖς πολλὰ βιαιοτάταις (ἀραῖς;) καὶ εὐθύναις, τῶν τὰ κοινόβια συστησαμένων Ἀγίων π(ατέ)ρων ἡμῶν εὐθυνθήσονται, ἔπειτα καὶ τοῦ θεοφιλε|στάτου, ἡμῶν δὲ ἐπισκόπου Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων κυροῦ Λουκᾶ¹ θείῳ προστάγματι καὶ σιγίλλῳ γράμματι, τῷ ἐπιβεβαιοῦντι εἴ τι ἂν | ἡμεῖς διαταξάμεθα, ἵνα ἔχῃσι τὸ κῦρος καὶ τὸ βέβαιον· ἀφωρισμένοι ἔσονται ἀπὸ Θε(ο)ῦ παντοκράτορος καὶ κατηραμένοι καὶ ἀσυγχώρητοι, καὶ ἄλτῳι | μετὰ θάνατον. Εἶθ' οὕτως ἀποδιωκέσθωσαν καὶ τῆς μονῆς, ὡς μέλη σεσηπῶτα, καὶ μηδεμίαν παραδοχὴν ἐντὸς ταύτης ἐχέτωσαν. | Ὡσαύτως καὶ περὶ τούτου βουλόμεθα, ἵνα ὅστις ἂν ἐξ ἄλλης μονῆς ἀδόκιμος μοναχὸς ᾖν, τῇ ἡμετέρῃ ἐπιδημήσει θεία μονῆ, μὴ παραδέχεσθαι | αὐτὸν ἐντὸς ταύτης χωρὶς τῆς προσηκούσης δοκιμασίας τοῦ μὴ τὸ μέγα σχῆμα ἀναδέξασθαι· περὶ δὲ τῶν μελλόντων μονάσαι, πρῶτον μὲν νομίμως διορθοῦσθαι ἐνιέλλομαι τὰ ἑαυτῶν καὶ τότε τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα λαμβάνειν ὡς οὐδέν(;) μὴ ἔχῃσι ἀσύστολον κώλυμα, καὶ ἐπιστρέφωσιν ὡς | κύνες εἰς τὸν ἴδιον ἕμετον ἀτετοῦντες εἴ τι ὑπέσχοντο καὶ οἰκειοθελῶς ἔστερξαν. Ταῦτα πάντα ἀμεταποίητα καὶ ἀμετάβλητα τηρεῖσθαι καὶ φυλά|ττεσθαι ἐν τῇ ἡμετέρῃ μονῆ ὡς καὶ ταῖς λοιπαῖς κοινοβιακαῖς, τῷ τῆς εἰρήνης καὶ ὁμονοίας δοτῆρι Θε(ε)ῷ ἐπευχόμεθα· καὶ πάντες οἱ μὲν | παραβάται καὶ ἀπειθεῖς, ἔνοχοι γενήσονται καὶ ὑπόδικοι ἐν τῇ μελλούσῃ κρίσει, τῶν γεγραμμένων ἐνταῦθα ἐπιτιμίων καὶ φρικωδεστάτων | ἀρῶν καὶ παρ' αὐτοῦ αἰωνίῳ πυρὶ κολασθῆσονται καὶ κατακριθῆσονται καὶ υἱοὶ τῆς γεέννης καὶ τοῦ ἐξωτέρου σκότους λογισθῆσονται, οἱ | δὲ τῶν θεῶν ἐντολῶν ἐκπληρωταὶ καὶ τῶν ἡμετέρων διαταγῶν, τῶν μελλόντων αἰώνιων ἀγαθῶν ἐπιτεύξονται· καὶ τῆς ἀνεκ|φράστου καὶ θείας καὶ ἀληθοῦς καταξιωθῆσονται τρυφῆς παρ' αὐτοῦ τοῦ μισθαποδότου καὶ δικαίου κριτοῦ τῶν ὄλων Χ(ριστο)ῦ τοῦ Θε(ο)ῦ - ᾧ πρέπει, | πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ π(ατ)ρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ πν(εύμα)τι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ | εἰς τοὺς ἀτελευτήτους καὶ ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. |

¹ Ὁ ἐπίσκοπος οὗτος δὲν ἀναγράφεται ἐν τοῖς ἐπισκοπικοῖς καταλόγοις.

† ἐγράφη ἡ παροῦσα διάταξις ἐν ἔτει τῷ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἐπτάκις χιλιοστῷ | ἐξηκοστῷ τετάρτῳ [= 1556 μ. Χ.] μηνὶ Ἰα(νου-
α)ρ[ίῳ] Ἰνδικτιῶνος 8(;)· |

B'

**Σιγίλλιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κων/πόλεως
Διονυσίου Ε'.**

[Ἐν πρωτοτύπῳ, ἐπὶ μεμβράνης, ἥς τὸ μὲν μῆκος 0,60, τὸ δὲ πλάτος, 0,42. Τοῦ γεγραμμένου μέρους αἱ διαστάσεις 0,37×0,31]

«† Διονύσιος ἐλέφ Θε(ο)ῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Ὁ τῆς σ(ωτη)ρίας ἡμῶν καθηγητῆς καὶ διδάσκαλος Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστός), ὁ Θεάνθρωπος λόγος τὰς διατριβὰς ἐπὶ γῆς ποιούμενος καὶ τοὺς ἱεροὺς καὶ θείους αὐτοῦ | μαθητὰς ἠνθμιζων καὶ πρὸς πολιτείαν ἐνάγων θεάρεστον, κοινὰ πάντα κεκτησθαι καὶ μηδὲν ἐν αὐτοῖς ἴδιον λογιζέσθαι ἐνετείλατο· ὅπου γὰρ τὸ ἐμὸν καὶ τὸ σόν, ἐκεῖ ἔρις καὶ μάχη καὶ ἀρχὴ διαστάσεως· ὅπου δέ γε μία ψυχὴ πᾶσι καὶ μιᾷ συμπνοίᾳ καὶ ὁμονοίᾳ τὰ πάντα | διεξάγονται καὶ ἠνθμιζονται, ἐκεῖ ἀγάπη πν(ευμα)τικὴ καὶ θεῖος ἔρωσ καὶ μ(ή)τηρ πασῶν ἀρετῶν εἰρήνη, ἥς οὐδὲν μονιμώτερον τοῖς κατὰ Θε(ο)ν ζῆν ἐπομένοισ καὶ τὸν μοναχικὸν καὶ ἰσάγγελον βίον ποθήσασιν. Εἰκότως οὖν παρ' αὐτοῦ τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς, ἡ τοῦ κοινοβίου κατάστασις ἐμφανίζεται | καὶ γνωρίζεται καὶ τοῖς ἱεροῖς αὐτοῦ μαθηταῖς, κληρὸς τις ἄνωθεν ἐμπιστεύεται δεδομένος, ἐκ θείας καὶ εὐαγγελικῆς φωνῆς πιστευσμένης | ἀριδῆλως μέσον αὐτῶν ἐμπαρεῖναι καὶ συνοικεῖν, τῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ συνημμένων δύο τυχόν ἢ καὶ τριῶν καὶ πλειόνων, ὡς ἐκ πολλῶν μελῶν | ἐν σῶμα συναπαρτιζέσθαι Χ(ριστὸ)ν ἐν αὐτοῖς, τὸν τῆς εἰρήνης δοτῆρα καὶ παντὸς ἀγαθοῦ πρόξενον. Ἐπειδὴ τοίνυν καὶ ὁ ἐν ἱερομονάχοις καὶ πν(ευμα)τικοῖς π(ατ)ράσιν ὀσιώτατος κὺρ Δαβὶδ ὁ προηγούμενος τῆς μεγάλης μονῆς τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς Χ(ριστο)ῦ πόθον ἔχων θεῖον μοναστήριον συστήσασθαι καὶ ἀδελφοὺς | ἐν αὐτῷ συναθροῖσαι πρὸς δοξολογίαν καὶ ὕμνον Θε(ο)ῦ, οὐκ ἦν δὲ μόνος τοῦτο ἱκανὸς κατορθῶσαι εἰμῆ

καὶ βοηθοῦντας αὐτῶ συναντιλάβηται, | τὸν ἐν ἱερομονάχοις εὐλα-
 βέστατον κὺρ Μεθόδιον καὶ ἄλλους δύο τῶν ἀδελφῶν συμπαρα-
 λαβῶν μεθ' ἑαυτοῦ, τόπον τινὰ πλάτανον ἐπονομαζόμενον | κατα-
 λαβόντες πλησίον τοῦ Λευκοποτάμου ἐν τοῖς ὁρίοις τῶν Πενιανι-
 τῶν καὶ τόποις, ἐκέϊσε τὴν ἱερὰν μονὴν αὐτῶν καθὼς νῦν ὄραται |
 ἀνέκτισάν τε καὶ ἐβελτίωσαν καὶ ὡς εἰς πᾶν μοναστήριον ἀπεκατέ-
 στησαν ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοτόκου ἐκ βάθρων γῆς ἀνεγείραντες
 ταύτην, | καὶ π(ατ)ριαρχικὴν μονὴν τῇ μ(ητ)ρὶ Θεο(ο)ῦ τάξαντες,
 ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ κτήμασι καὶ πράγμασιν οἷς οἱ Χριστιανοὶ ἐκέϊσε
 πρὸς ψυχικὴν αὐτῶν σ(ωτη)ρίαν ἀφιεροῦσιν | ἡ τοιαύτη μονὴ κατε-
 πλουτίσθη καὶ εἰς αὔξησιν καὶ ἐπίδοσιν ὡς εἰπεῖν καθ' ἡμέραν
 προκόπτει, ἄλλως δέ γε ἀδύνατον αὐτὴν ἐμπλατύνεσθαι οὐκ ἦν |
 εἰμὴ εἰς κοινόβιον ἀποκατασταίη, ἄριστα καὶ τοῦτο διευθετήσατο
 ὁ εἰρημένος ἱερομόναχος καὶ πν(ευματ)ικὸς ὡς προηγούμενος ποτὲ
 κοινοβίου τυγχάνων, | κοινόβιον αὐτὴν γνώμη πάσης τῆς ἐκέϊσε
 ἀδελφότητος ἀπεκατέστησεν ἐγγράφως αὐτοῖς διαθέμενος τύπον τε
 καὶ κανόνα καὶ τάξιν | καὶ ὄρον, ὑφ' ὧν πᾶσα ψυχὴ μοναχοῦ ῥυθμί-
 ζεσθαι πέφυκεν ἐνθέντος καὶ γράμματος ἐδεήθη ἡμετέρου σιγιλ-
 λιώδους, ἐπιβεβαιοῦντος | αὐτοῖς τὴν τε τοῦ κοινοβίου κατάστασιν,
 καὶ τοῦ εἶναι τὴν τοιαύτην μονὴν αὐτῶν π(ατ)ριαρχικὴν, ἔστω.
 Ὅθεν καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν τὴν | εὐλογον αὐτοῦ αἰτησιν ἀποδεξα-
 μένη καὶ κατ' ἀμφοτέρα, ἐπιβεβαιῶσαι μὲν διέγνω τὴν γενομένην
 κοινοβιακὴν διαγωγὴν, στηρίζαι δ' αὐθις | τοῦ εἶναι ταύτην τέλειον
 σ(αυ)ροπήγιον εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα· διὸ καὶ γράφουσα ἀποφαί-
 νεται καὶ ἐν ἀγίῳ πν[εύματι] παρακελεύεται ἵνα ἡ τοιαύτη | σεβα-
 σμία καὶ ἱερὰ μονὴ τῆς παναγίας μου τῆς ἐπικεκλημένης φανερω-
 μένης, εἴη καὶ ὑπάρχη ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς καθαρὸν | κοινό-
 βιον καὶ οἱ ἑνασκούμενοι ἐν αὐτῇ ἱερομόναχοί τε καὶ μοναχοί,
 ἔχωσι κοινὰ πάντα τὰ τε βρώματα καὶ πόματα καὶ περιβλήματα· |
 σπουδάζοντες καὶ προκόπτοντες κατὰ Θε(ε)ὸν καὶ πᾶσι τρόποις τὴν
 τοῦ προεστῶτος αὐτῶν καὶ καθηγουμένου πληροῦντες ἐντολὴν καὶ
 τὸν κανόνα ὃν ἂν | αὐτοῖς διατάξῃται μηδενὸς ἰδίον τι κεκτημένου
 ἐν αὐτῇ κινητὸν ἢ ἀκίνητον πρᾶγμα, ἢ ἰδιορρύθμως διάγειν καὶ
 πολιτεύεσθαι βουλομένου | καὶ σκανδαλίζειν τὴν ἀδελφότητα· ὁ γὰρ

τοιοῦτόν τι τολμήσας διαπράξασθαι, ὁποίου ἂν εἴη καταλόγου, ἱερομόναχος ἢ καὶ ἀπλῶς | μοναχός, πρῶτον μὲν ταῖς ἀραῖς καὶ εὐθύνοις τοῦ τὸ κοινόβιον τάξαντος ὑποπεσεῖται κανονικῶς· ἔπειτα ὡς παραβάτης τῆς ἰδίας | αὐτοῦ ὑποσχέσεως, ὑπ' ἀφορισμὸν εἴη ἄλυτον καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος. Εἶθ' οὕτω καὶ τῆς μονῆς ἀποδιωκέσθω ὡς σκανδα|λοποιὸς καὶ προφανῶς συγγέων τὴν ἀδελφότητα, ὁμοίως δὲ ἀφορισμένος ἔσται καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος, καὶ ὁ κοσμικοῖς ἄρχουσι χρησάμενος | καὶ δι' αὐτῶν βουλόμενος τὴν τοῦ ἡγουμένου προστασίαν ἀναδέξασθαι· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἕτερόν τι ἀνάρμοστον αὐτοῖς ἐπιχείρημα ζητοῦντες ληστρικῶς | ἐν τῷ αὐτῷ ἔσονται δεσμῷ, καὶ οἱ τῷ καθηγουμένῳ αὐτῶν μὴ ὑποκύπτοντες καὶ κατὰ πάντα μὴ ὑποτασσόμενοι· ὁμοίως δὲ γε ἀφορισμένοι ἔσονται | καὶ κατηραμένοι καὶ ἀσυγχώρητοι καὶ ἄλυτοι αἰωνίως, καὶ οἱ ὅπωςδήποτε τολμήσοντες ἀφελέσθαι δυναστικῶς ἐκ τοῦ μοναστηρίου αὐτοῦ ἐξ ὧν | οἰκειοθελῶς ἀφίερωσαν κτημάτων τε καὶ πραγμάτων χωραφίων τε καὶ ἀμπελίων ὀσπητίων, κήπων ὑδρομύλων ἢ ἱερῶν σκευῶν καὶ βιβλίων καὶ τῶν | λοιπῶν ἐν αὐτῇ κινήτων τε καὶ ἀκινήτων, κἂν ἄνδρες ὡσι τυχόν ἢ γυναῖκες, ἱερωμένοι ἢ καὶ λαϊκοί· ἱερομόναχοι ἢ καὶ ἀπλῶς μοναχοί· τῶν πλησίον | ταύτης ἢ καὶ μακρόθεν· (Ἰωάννου..... κουτριάνου,.... Θεοδώρου..... Θεοδώρου..... Εὐσταθίου..... τῶν βραγιανῶν,¹ Γεωργίου τοῦ πνικοῦ, Χριστοδοῦλου καὶ Εὐσταθίου ἐκ τῶν.....),² καὶ περὶ αὐτοῦ γράφοντες | ἀποφαινόμεθα, ἵνα καθώσπερ ἐπιστώθη ἡμῖν παρὰ πάντων ἐκ βάθρων γῆς ἀνεγερθῆναι κατὰ τὸ παρὸν τὴν σεβασμίαν ταύτην μονὴν | καὶ ς(αυ)ροπήγιον π(ατ)ριαρχικόν, ὑπάρχη ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνεπηρέαστος καὶ ἀκαταπάτητος παρὰ τε τοῦ κατὰ τόπον Ἀρχιερέως καὶ παντὸς | προσώπου ἱερωμένου τε καὶ λαϊκοῦ, οὐδὲν ἄλλο πληροῦσα, εἰμὴ τὸ τεταγμένον καὶ μόνον ἀένναον καὶ διηνεκὲς τῆς ἐκκλησίας τὸ μνημόσυνον | καὶ τὸ π(ατ)ριάρχου ὄνομα ἀναφέροντες οἱ λαχόντες ἱερατεύειν ἐκεῖσε, ὡς χρῆος καὶ τοῦτο ἀδιάλειπτον ἔχοντες· περὶ δὲ ἡγουμένου καὶ προεστῶτος | αὐτῶν, οἱ ἱερομόναχοι καὶ μοναχοὶ τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ ποιείτωσαν ὁπότεν

¹ Ἴδε ἀνωτέρω ἐπιγρ. ἀριθ. 74.

² Ἐκ τεσσάρων ἐξιτήλων στίχων μόνον τὰς λέξεις ταύτας ἠδυνήθηεν ν' ἀναγνώσω.

ἕκαστος αὐτῶν ἢ θανάτῳ ἢ παραιτήσει, τὴν προστασίαν ἀποβά-
ληται | καθὼς γε τοῦτο τηρεῖται καὶ ἐν ταῖς τοῦ ἁγίου ὄρους σεβα-
σμίαις μοναῖς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς λοιπαῖς ταῖς τηρούσαις τὴν τοῦ
κοινοβίου κατάστασιν. | Εἰς γὰρ τὴν περὶ πάντων δήλωσιν ἐγένετο
καὶ τὸ παρὸν π(ατ)ριαρχικὸν σιγιλιῶδες γράμμα, καὶ ἐπεδόθη τῇ
σεβασμίᾳ καὶ σι(αυ)ροπηγιακῇ μονῇ | τῆς ὑπεραγίας μου Θε(εοτό)κου
τῆς καλουμένης φανερωμένης, εἰς μόνιμον καὶ διηνεκῇ τὴν ἀσφά-
λειαν καὶ βεβαίωσιν:

ἔτει ΖΞΔ' [= 1556 μ. Χ.]¹ μηνὶ Ἰα(νουα)ρ(ίῳ), Ἰνδικτιῶνος ιδ'.

† Διονύσιος ἐλέφ Θε(εο)ῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως |
νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Π(ατ)ριάρχης. |

Ἐθεωρήθη τὸ παρὸν παρ' ἐμοῦ Ἐξάρχου π[ατ]ριαρχικοῦ | ὄντος
σὺν τοῖς δυσὶν ἄλλοις τῷ α̅ χ̅ ξ̅ ε̅ αὐγούστου κγ'.

Γ'

Σιγίλλιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κων/πόλεως Θεολήπτου Β'

[Ἐν πρωτοτύπῳ, ἐπὶ μεμβράνης ἐχούσης μῆκος 0,50 καὶ πλάτος τὸ αὐτό. — Τοῦ
γεγραμμένου μέρους αἱ διαστάσεις 0,29×0,38].

«† Θεολήπτος ἐλέφ Θε(εο)ῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Ὅσον ἢ τῶν θείων καὶ ἱερῶν μονῶν συντήρησις λυσιτελῆς
ἐστὶ κατ' ἄμφω τὴν ὠφέλειαν χορηγοῦσα· σώματι μὲν τὰ ἀναγκαῖα,
ψυχῇ δὲ τὴν διὰ πράξεως καὶ θεωρίας οἰκείωσιν τοῦ Θε(εο)ῦ, | τὸσον
ἐπαινετὸν καὶ θαυμάσιον τὸ ὀλοψύχως ἐπικυροῦν τὰ τῶν πρὸ ἡμῶν
ἀοιδίμων π(ατ)ριαρχῶν γράμματα, καὶ ταῦτα καὶ ἐπὶ συστάσει τῶν
θείων μονῶν καὶ μοναστηρίων εἰσί. | δόξομεν γὰρ τότε συμφέρον
ἀγαπᾶν τῶν ἱερῶν μονῶν καὶ διάδοχοι εἶναι τῶν μακαρίων τού-
των ἀνδρῶν τῶν ἐγγράφως σαφηνισάντων τὰ δικαιώματα καὶ τὰς

¹ Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σιγιλλίου τούτου ἐπανορθωτέα ἢ παρὰ Γεδεῶν "Πατριαρχικοὶ
πίνακες", σελ. 507 κ. ἐ. χρονολογία τῆς πατριαρχείας Διονυσίου τοῦ Β'.

ἐλευθερίας τῶν | σεβασμίων μονῶν-ἐνθέντος (;) καὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης, συνεδριαζόντων αὐτῇ καὶ τῶν παρευρεθέντων ἱερῶν μητροπολιτῶν, καὶ ὑπερτίμων | ἐν ἁγίῳ πν(εύματι) ἀγαπητῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν αὐτῆς, παραστάντες οἱ ἐν τῇ σεβασμίᾳ σι(αυ)ροπηγιακῇ μονῇ τῇ τιμωμένῃ ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας Θε(εοτό)κου τῆς καλου|μένης Φανερωμένης, ὁσίως καὶ θεοφιλῶς ἐνασκούμενοι προσεκόμισαν τίμια γράμματα παλαιγενῆ τῶν πρὸ ἡμῶν ἀγιωτάτων π(ατ)ριαρχῶν, τοῦ τε κυροῦ Διονυσίου καὶ τῶν | μετ' αὐτὸν συνιστῶντα ταύτην τὴν θεῖαν μονὴν τὸ π(ατ)ριαρχικὴν εἶναι καὶ σι(αυ)ροπήγιον καθολικὸν ἀνακηρύττοντα καὶ τὸ παντελεύθερον εὐεργετοῦντα αὐτῇ καὶ ἡξίωσαν | ἐμπόνως ἐπικυρωτικὸν καὶ αὐθις γράμμα ἡμέτερον προσνεῖμαι αὐτοῖς. Τούτου ἕνεκα τὴν ἀξίωσιν αὐτῶν ἀποδεξαμένη ὡς εὐλογον καὶ θεοφιλῆ τὸ παρὸν ἀπολύει γράμμα | γνώμη καὶ τῶν ἐντυχόντων Ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων ἐν Ἁγίῳ Πν(εύματι) ἀγαπητῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν τῆς ἡμῶν μετριότητος· δι' οὗ καὶ γράφουσα διορίζεται καὶ ἐν ἁγίῳ ἀποφαίνεται | πν(εύματι)· ἵνα αὕτη ἢ σεβασμία (πατριαρχικὴ μονὴ τῆς Παναγίας μου τῆς Φανερωμένης ἢ πλησίον τοῦ λευκοῦ ποταμοῦ κειμένη εἴη παντελευθέρα καὶ ἔχη ἅπαν δικαίωμα βέβαιον | ὡς ταῖς τιμίαις τῶν π(ατ)ρι(αρχι)κῶν γραμμάτων ἀποφάσει κεκύρωται· μηδενὸς ὄντος τοῦ ἐναντιουμένου, μήτε τοῦ κατὰ τόπον ἐπισκόπου, μήτε τινὸς ἄλλου· ἐν ἀργία ἀσυ|γνώστῳ, καὶ ἀφορισμῶ ἀλύτῳ καὶ αἰωνίῳ τῷ ἀπὸ Θε(ο)ῦ· διάγωσί τε οἱ ἐν αὐτῇ ἐνασκούμενοι διὰ παντὸς κοινοβιακῶς, καθὰ καὶ τὰ ἐν τῷ ἁγιωνύμῳ ὄρει κοινοβιακὰ πολιτεύονται | μοναστήρια καὶ πάντα ἔχουσι κοινά, οὐ μόνον βρώματα, καὶ πόματα, καὶ σκεπάσματα, ἀλλὰ καὶ γνώμην ἀδελφικὴν, καὶ θεῖαν ὥστε τὸν ἕτερον μὴ φθονεῖν τῷ ἐτέρῳ σκεπομένῳ, | τυχόν, ἢ ἐσθίοντι, ἀλλὰ τὰ βάρη ἀλλήλων βαστάζειν κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον· ἐν μόνον ζητοῦντες τί τὸ θέλημα τοῦ κυ(ρίου)· ὅπως κατ' οὐδὲν μὴ νοσοφιζόμενοι τί τῶν τοῦ μονα|στηρίου ἢ ἴδια πεκούλια, καὶ γνώμας ἔχοντες, ἀλλ' οὐδέ τι ἄκρι ὀβολοῦ παρέχοντες τῷ κατὰ καιροῦς π(ατ)ριάρχη ἢ τὸ διηνεκὲς μνημόσυνον αὐτοῦ· ἐχέτωσαν δὲ καὶ ἄδειαν, εἰς χρεῖαν | καὶ ἀνάγκην χειροτονίας, ὃν ἂν ἐθελήσωσιν οἱ μοναχοὶ τῶν Ἀρχιε-

ρέων προσκαλέσασθαι εἰς τὸ ποιῆσαι τὴν χειροτονίαν αὐτὴν καὶ ταῦτα πάντα ἀμετάτρεπτα καὶ ἀμεταποίητα | εἰς τὸ διην(εκὲς) ἐμμένειν ὀρίζομεν· ὁ γὰρ τολμήσων ἄλλως ποιῆσαι, ἢ παραβῆναι τὰ καλῶς διατυπωθέντα καὶ ἐπικυρωθέντα καὶ τὴν π(ατ)ριαρχικὴν αὐτὴν μονὴν κατὰ τι βλάψαι | καὶ τὰ π(ατ)ριαρχικὰ ἀνατρέψαι, ὁ τοιοῦτος ἱερωμένος μὲν ὢν, ἀργὸς ἔστω, λαϊκὸς δέ, ἀφωρισμένος, καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ταῖς ἀραῖς τῶν τιη'. θεοφόρων | π(ατέ)ρων ὑπόδικος· ἐπὶ τούτοις γὰρ ἅπασιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν π(ατ)ριαρχικὸν σιγίλλιωδες γράμμα καὶ ἐδόθη τῇ σεβασμῖα π(ατ)ριαρχικῇ σι(αυ)ροπηγιακῇ μονῇ τῆς Παναγίας μου | τῆς Φανερωμένης, εἰς ἀσφάλειαν. — Ἐν ἔτει Ζ΄Δ' [= 1586 μ. Χ.] Ἰνδικτιῶνος ιδ', κατὰ μῆνα Ἰούνιον. |

† Θεόληπτος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης». |

Δ'

Σιγίλλιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κων/πόλεως Παρθενίου Δ'.

[Ἐν πρωτοτύπῳ, ἐπὶ μεμβράνης, ἧς τὸ μὲν μῆκος 0,54, τὸ δὲ πλάτος, 0,56. — Τοῦ γεγραμμένου μέρους αἱ διαστάσεις 0,33×0,48].

«† Παρθένιος Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικὸς πατριάρχης. |

† Τῶν ὑπὸ χρόνον συρῆειν τε καὶ ἀπορῆειν τῷ χρόνῳ ῥέοντι πεφυκότων οἱ ἐξ ἀλῶνος τὸν ἀλῶνα κατὰ διαδοχὴν ἀμείβοντες ἄν(θρωπ)οι, τῆς τῶν ὄντως καλῶν, καὶ ἀναγκαίας ἐν κόσμῳ διαμονῆς προνοούμενοι, καὶ πολυζῶϊαν | ὡς ἐφικτὸν αὐτοῖς ἐφιέμενοι προσπορίσασθαι, τοῖς ἀμαυροῦσθαι ταχὺ πεφυκόσιν ἀντισοφίζεσθαι πῶς τῷ χρόνῳ, θείῳ σοφίσματι μεμαθήκασι, καὶ τῶν αὐτοῦ πανδαματόρων ὀδόντων τὴν ἀκμὴν | μικρὸν καταμβλύνοντες, ταῖς ἀμοιβαίαις τῶν πραγμάτων ἀνανεώσεις, τὴν ζωὴν τῶν ἐν κόσμῳ χρησίμων, ἐπὶ πολὺ παρατείνεσθαι παρεσκεύασαν, ἐνθέντος καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ χ(ριστο)ῦ μεγάλη ἐκκλησία, | φροντίσιν ὄλαις ἄνωθεν

εἶωθε τὰ φθάσαντα, διαδοχικῶς αἰεὶ καινουργεῖν, τῶν ἐπ' εὐλόγοις αἰτίαις συντελεσθεισῶν ἀποφάσεων ὑπομνήματα· καὶ πάντων μάλιστα τὰ τῶν σταυροπηγίων περικρατύνειν καί, | ὄση δύναμις, ἐμπεδοῦν, ἐπὶ τῷ ἐνεργεῖσθαι τῶν φιλοθέων ἀκατάπαυστον τὸ μνημόσυνον· καὶ τὴν σπουδὴν τῶν ὁμοίων οὐχ ἤττον πρὸς τὸ καλὸν διεγείρεσθαι· καὶ γὰρ ἀμελουμένης τῆς τῶν ὑπομνημάτων ἀνακαινίσεως, ἡ χρονικὴ περιπέτεια βυθῷ τῆς λήθης καλῶν ἀπάντων προδιδοῦσα τὴν ὑποτύπωσιν, οὐ τὴν τυχοῦσαν τοῖς ὀψιγόνοις ζημίαν δεινῶς προστρίψεται. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν | καὶ τανῦν ἐνεφανίσθησαν ἡμῖν παλαιγενῆ τινα τῶν πρόπαλαι ἀοιδίμων πατριαρχῶν γράμματα, παριστῶντα τὴν πολυχρόνιον ἐκ βάθρων οἰκοδομήν, καὶ σταυροπηγιακὴν φιλοτιμίαν, ναὶ μὴν καὶ παντελῆ | ἐλευθερίαν σὺν τούτοις, τοῦ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου μοναστηρίου, τοῦ κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν Λητῆας καὶ Ἀγράφων ἐν τοῖς ὀρίοις, καὶ τόποις τῶν Πενιαντιῶν καλουμένου, τοῦ Λευκοποτάμου πλησίον, | ἐπ' ὀνόματι σεμνυομένου τῆς ὑπὲρ λόγον τὸν λόγον κησάσης ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας κεκλημένου τε τῆς Φανερωμένης, καὶ ἐπῶ|νυμον ἔχοντος φημίζεσθαι τῆς Τετάρτης κοινοβιακοῦ τε καθεστηκότος, ἐξ αὐτῆς τῆς πρώτης αὐτοῦ κατάρξεως ὑπὸ τοῦ ἀνεγείραντος αὐτὸ θεοφιλοῦς ἀνδρός, καὶ ἐναρέτου Δαβὶδ | ἱερομονάχου, καὶ τῶν συναντιλαβόντων αὐτῷ Μεθοδίου ἱερομονάχου, καὶ ἐτέρων δύο, τῶν εὐλαβεστάτων αὐτοῖς ἀδελφῶν, καὶ μετὰ πολλῆς τῆς ἰκεσίας προσδραμόντες τῇ κοινῇ κη|δεμονία καὶ προστασία τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χ(ριστο)ῦ μεγάλης ἐκκλησίας, οἱ ἐν αὐτῷ φιλαρέτως συνασκούμενοι, καὶ ψυχικῶς γυμναζόμενοι πατέρες, ἠξίωσαν ἡμᾶς | ἐπιλαβέσθαι τῆς θείας ταύτης μονῆς· ὡς τὴν φροντίδα τῶν ἀπανταχοῦ ἁγίων ἐκκλησιῶν θεόθεν ἐμπιστευθέντας, καὶ γράμμα νέον, καθὰ νενόμισται, π(ατ)ριαρχικὸν | προσεπιβραβεῦσαι τοῖς παλαιγενέσιν ἐκείνοις γράμμασι, πρὸς μονιμωτέραν κατάστασιν, καὶ ἐναργεστέραν ἀσφάλειαν τῶν τοῦ διαληφθέντος μοναστηρίου προτερημάτων, τῆς ἀρχαιόγνου | περὶ αὐτὸ π(ατ)ριαρχικῆς φιλοτιμίας, ὧν περ τὴν σύντονον ἰκεσίαν, καὶ μετ' εὐλαβείας δέησιν, ἅτ' εὐλογον οὔσαν, ἀποδεξάμενοι προσηνῶς, ὡς ἐπικλινεῖς ἴσχοντες αἰεὶ τὰς ἀκοὰς πρὸς

τὴν | τῶν καλῶν καὶ θεοφιλῶν ἔργων ἐκπλήρωσιν, καὶ περὶ πλεῖστον μᾶλλον ποιούμενοι τὴν τῶν ἱερῶν μοναστηρίων στερέωσιν, βελτιώσιν τε καὶ σύστασιν· καὶ γὰρ ταῖς οὐρανίαις ἀμιλλώμενα ταῦτα δήπου χο|ρείαις, ὕμνοις ἀδιαλείπτως Θε(εὸν) γεραίρουσι, διὰ τῶν ἐν αὐτοῖς φιλασκούντων ἐναρέτων ἀνδρῶν, καὶ πάνυ δικαίως περιποιητέα πᾶσι πεφυκέναι προσήκει, τοῖς ἀγαπῶσι πρὸ πάντων κατ' ἐντολὴν | θείαν Θε(εό)ν· ὡς ἀγαπητὰ καὶ γὰρ τὰ σκηνώματα κ(υρίου) τῶν δυνάμεων, τὸ ἱερὸν τρανῶς καθομολογεῖν μεμαθήκαμεν λόγιον, κατενεύσαμεν ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις, οὐκ ἔλαττον αἰδεσθέντες τὴν πρεσβυγενῆ | σεμνότητα τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ καταγωγίου, καὶ γὰρ πᾶν τὸ ἀρχαιότητι διαφέρον τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐστὶν αἰδέσιμον, τούτου χάριν γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς, ἵνα τὸ διαληφθὲν ἱερὸν μονα|στήριον τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου, κεκλημένης τῆς Φανερωμένης, ἐπιλεγόμενον δὲ Τετάρτη, μετὰ τῶν προσόντων αὐτῷ μετοχίων, τοῦ τ' ἐπ' ὀνόματι τιμωμένου, τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος | Δημητρίου, ἐν χωρίῳ τῷ Δραγαμέστῳ¹ καλουμένου, κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης, τοῦ φιλοπονηθέντος καὶ προσκολληθέντος τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ πρόπαλαι, παρὰ τινος αὐτοῦ μοναχοῦ Ἀθανασίου ἰδιοκου|ρίτου δηλαδὴ τῆς Τετάρτης σὺν τῷ παρεκκλησίῳ αὐτοῦ τῆς Παναγίας καὶ τῶν λοιπῶν ἀγκιθυρούντων τῷ μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τοῦ ἁγίου Δημητρίου σὺν τοῖς αὐτῶν παρεκκλησίαις καὶ πάντων τῶν ἐνυπαρχόντων τέως αὐτῷ καὶ τῶν μεθύστερον Θε(εο)ῦ ἐλέει ἐπιγενησομένων κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, μέχρι τῆς τῶν αἰώνων συντελείας εἶναι καὶ λέγεται, καὶ παρὰ πάντων διαγιγνώσκεται, καθάπερ ἐξ ἀρχῆς | καθιέρωται, σταυροπηγιακόν, καὶ π(ατ)ριαρχικόν, ἀναντιρρήτων, βεβαίων καὶ ἀμετατρέπτων μενόντων τῶν ἀρχαίων αὐτοῦ γραμμάτων, καὶ σιγιλλίων, καὶ πάντη ἐλεύθερον, καὶ ἀσύδοτον, καὶ ἀκαταζήτητον, ἀρ|κουμένου τοῦ κατὰ καιροῦς π(ατ)ριάρχου, μόνῳ τῷ διηνεκεῖ αὐτοῦ μνημοσύνῳ, καὶ ὅλως ἀδούλωτον, καὶ ἀκαταπάτητον, ἀπηλλαγμένον αὐτό τε καὶ τὰ εἰρημένα μετόχια αὐτοῦ, πάσης καὶ παντοίας δυναστείας, καὶ κατα|δουλώσεως, καὶ ἄλλης ἐξουσίας καὶ δεσποτείας, ἐκτὸς τῆς τοῦ οἰκουμενικοῦ

¹ Χωρίον τοῦ τέως δήμου Ἀστακοῦ τῆς Βονίτης.

θρόνου δεφενδέσεως, αὐτὸν καὶ μόνον ἰδίαν ἀρχὴν γινώσκοντα καὶ αὐτῷ καθυποκείμενα καὶ ὑπ' αὐτοῦ μόνου δεσποζόμενα, περιθλαλπόμενόν τε ὑπὸ τῆς π(ατ)ριαρχικῆς προστασίας, ὡς π(ατ)ριαρχικὸν μοναστήριον, καὶ τῷ οἴκουμενικῷ κριτηρίῳ καθυποκῦπτον, σὺν τοῖς αὐτῷ μετοχίοις, καὶ εἰς αὐτὸ ἀναγόμενον μηδεμίαν ἐχόντων | ἄδειαν τῶν κατὰ τόπον ἀρχιερατευόντων, ἢ τινος τῶν ἐξάρχων, κατεπεμβαίνειν αὐτῶν, καὶ ἐπηρεάζειν, καὶ ἐνοχλεῖν, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς διαιτωμένους πατέρας, ἢ κατα|δυναστεύειν, καὶ ἀπαιτεῖν ἐξ αὐτῶν δόσεις ὅποιασοῦν, ἀλλὰ διάγωσιν ἀνενόχλητοι, καὶ ἀτάραχοι, μνημονεύοντες τοῦ π[ατ]ριαρχικοῦ ὀνόματος, ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς, καὶ βιοῦντες | σεμνῶς καὶ κοσμίως, καὶ ἐναρέτως. ἐν ὁμοιοῖα καὶ κοινοβιακῷ βίῳ, δι' οὗ ἡ ἀληθῆς καὶ ἰσάγγελος μοναδικὴ πολιτεία χαρακτηρίζεται κατὰ τὴν ἐκτεθεισαν ὑπὸ τοῦ κτήτορος καὶ γέροντος | αὐτῶν ὑποτύπωσιν, περὶ τε τῆς τοῦ καθηγουμένου αὐτῶν ἐκλογῆς καὶ καταστάσεως καὶ τῆς λοιπῆς αὐτῶν διαγωγῆς καὶ ἀσκήσεως· τὰς δὲ χειροτονίας αὐτῶν ἔχωσιν ἄδειαν προσκαλεῖσθαι | τῶν ἀρχιερέων, ὃν ἂν ἐθέλωσι τοῦ ἐκτελεῖν αὐτὰς μετὰ πάσης τῆς κανονικῆς παρατηρήσεως, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ἀπανταχοῦ σταυροπηγιῶν· ὅς δ' ἂν ὀψέποτε διανοηθεῖη | παρασαλεῦσαι πως καὶ διασεῖσαι τὴν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν, καὶ ἐλευθερίαν τοῦ μοναστηρίου αὐτοῦ καὶ τῶν εἰρημένων αὐτοῦ μετοχιῶν, ἢ βλάβην ἢ ζημίαν τινὰ προξενῆσαι αὐτοῖς, | ὁποίας ἂν εἴη τάξεως, καὶ ὁποίου βαθμοῦ, ἀφωρισμένος ὑπάρχοι, ἀπὸ π(ατ)ρός, υἱοῦ, καὶ ἀγίου πν[εύμα]τος, τῆς παναγίας καὶ ζωαρχικῆς τριάδος καὶ κατηραμένος, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον | αἰώνίως, καὶ ταῖς πατρι(αρχι)καῖς, καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος, καὶ ἐνοχος τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν, ἐγένετο καὶ τὸ πατριαρχικόν, σιγίλλιδες, ἐπιβεβαιωτήριον τοῦτο | γράμμα καὶ ἐδόθη τῷ εἰρημένῳ π(ατ)ριαρχικῷ καὶ σταυροπηγιακῷ μοναστηρίῳ, τῆς Παναγίας Φανερωμένης καλουμένης.

Ἐν ἔτει σ[ωτη]ρ[ί]φ αχρ^ς (= 1676) μηνὶ Ἰουνίῳ Ἰνδικτιῶνος Δ'.¹»

Ἐπεται ἡ ὑπογραφή τοῦ Πατριάρχου καὶ κάτωθι αὐτῆς αἱ ὑπογραφαι 14 ἢ 15 Ἀρχιερέων.

Ε΄

**Σιγίλιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κων/πόλεως
Γρηγορίου τοῦ Ε΄.**

[Ἐν πρωτοτύπῳ, ἐπὶ μεμβράνης, ἐχούσης μῆκος μὲν 0,60, πλάτος δὲ 0,46. — Αἱ διαστάσεις τοῦ γεγραμμένου μέρους εἰσὶ 0,41×0,40].

† Γρηγόριος ἐλέφ Θεῶ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Ὅσα μὲν κατὰ τοὺς θείους θεσμούς, καὶ τοὺς ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας τυγχάνει διακυβερνώμενα πολλὴν ἔχουσι τὴν χάριν παρὰ Θεοῦ καὶ ἔλεος μέγιστον. Ὅσα δὲ τοῦ|ναντίον παρβαίνει τῶν ὄρων ἐκτρεπόμενα, ἐν τούτοις προφανῆς ἢ ἀκοσμία, κατάδηλος ἢ φθορά, καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἢ τῶν ψυχῶν ἀπώλεια. εἰ γὰρ καθάπερ οἱ περὶ τῶν καθ' ἕκαστα ἐκκλη|σιῶν νόμοι, οὕτω καὶ οἱ περὶ τῶν σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων τῶν ὑπὸ τῷ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικῷ καὶ οἰκουμενικῷ θρόνῳ ἀπαράτρεπτοι διαφυλάττειντο καὶ τῆς κατὰ νόμους ἐπιμελείας καὶ προ|στασίας κἀκεῖνα ἤξιοῦντο παρὰ τῶν ἀεὶ π(ατ)ριαρχευσόντων, οὐκ ἂν τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα τὰ δεινὰ τοῖς μοναστηρίοις συνέβαινεν. Ἄλλ' ἐπειδὴ, οὐκ οἶδαμεν ὅπως, τῶν ἱερῶν παρημελημένων νόμων | εἰς τοσαύτην περιῆλθον ἀκαταστασίαν, καὶ ἐλεινήν ἀπώλειαν τὰ ἱερὰ ταῦτα καταφύγια, διὰ ταῦτα εὐθύς ἀνειληφόσιν ἡμῖν τοὺς οἴκας τοῦ παγκοίνου τουτουῖ σκάφους, ἔδοξε πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὰ παρημελημένα αὐτὰ εὐαγῆ μοναστήρια διορθώσασθαι, ἀφορῶσι πρὸς τὸ ἐκείνων συμφέρον, ὡς μέλη γνήσια ὄντα τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χ(ριστο)ῦ μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ τῷ ς(αυ)ροπηγι|ακῷ καὶ π(ατ)ριαρχικῷ προνομίῳ τετιμημένα, ἄλλως τε οὐδὲ καινοὺς τινες ἀφ' ἑαυτῶν νόμους φέρουσιν, ἀλλ' ἀρχαίους ἀνανεουμένους καὶ γεραροῦς· τὴν γὰρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων προστασίαν | τοῖς ἐπισκόποις ἐπιτρέπουσιν οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ νόμοι καὶ κανόνες, τὸν τοῦ Θε(ο)ῦ φόβον προτίθεσθαι διακελευόμενοι, ἵνα, εἴγε δέοιντο, καὶ αὐτοὶ ἀπολαμβάνωσιν, ὃν τρόπον ὁ Λ^{ος} τῶν ἁγίων Ἀπο|στόλων κανών, καὶ ὁ κε^{ος} τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ἱεραῶς συνόδου, καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ

ὅτε ἰε^{ος} καὶ ὁ ἰβ^{ος} καὶ τῆς ἐν Ἀγκύρα ὁ ἰε^{ος} καὶ ὁ μθ^{ος}, καὶ τῆς ἐν Τρούλλω, καὶ ἄλλοι | πλεῖστ' ὅσοι σεπτοὶ νόμοι καὶ κανόνες σαφῶς φαίνονται τὴν τῶν ἱερῶν μοναστηρίων ἐξουσίαν τοῖς ἐπισκόποις διδόντες, ὥστε μεταλαμβάνειν μὲν καὶ αὐτοὺς τῶν δεόντων, εἶγε δέοιντο, εἰς τὰς ἑαυτῶν | χρείας, τὴν δὲ περὶ ἐκεῖνα ἐπιμέλειαν μεγίστην τε, καὶ ὡς Θεοῦ ἐφορῶντος ποιεῖσθαι, ἵνα προστατεύωσιν αὐτῶν, καὶ οἰκονόμους καὶ ἐπιτρόπους καὶ ἡγουμένους ἀποκαθιστῶσιν ἐν αὐτοῖς, κα|λῶς περὶ τῆς αὐξήσεως καὶ βελτιώσεως τούτων ἐπιμελούμενοι, ἵνα μὴ δι' ἀμέλειαν ἔνοχοι γένωνται τοῖς ἐκ τῶν νόμων ἐπιτιμίαις· οἱ δὲ οἰκονόμοι, ἡγούμενοί τε καὶ ἐπίτροποι διαμένουσιν ὑπὸ | τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐπισκόπων, καὶ δίχα τῆς ἀδείας αὐτῶν, μήτε πωλῶσι μοναστηριακόν τι κτῆμα, ἀλλ' οἰκονομῶσι καλῶς πρὸς τὴν ἐκεῖνων ὁδηγίαν καὶ ἄδειαν, ὅπως μὴ καὶ αὐτοὶ ὡς ἀνα|τρέποντες τοὺς ἐκκλησιαστικούς τούτους ὄρους καὶ κανόνας, βαρυτάτοις ὑποπέσωσι τοῖς ἐπιτιμίαις καὶ τιμωρίαις. Ταῦτα μὲν οὖν οἱ θεῖοι νόμοι ἀποφαίνονται περὶ τῶν ἱερῶν μοναστηρίων· τούτων δὲ τὰ | μὲν τοῖς κατὰ τόπον ἐπιτετραμμένοις ἐνοριακὰ τῆς πρωτευούσης ἐξαιρετικῆς ὡς εἰκὸς ἐπ' αὐξήσει τυγχάνει ἐπιμελείας, μόνα δὲ τὰ τῆ ζ(αυ)ροπηγιακῆ ἀξία τετιμημένα, οὐκ οἶδαμεν ὅπως, | πρὸ χρόνων πολλῶν παρημέληνται, καὶ δέον ὡς Θεοῦ ἀφορῶντος διοικεῖσθαι αὐτά, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου ἐπιμελείας τῆς ἀναλόγου ἀξιοῦσθαι, ὅπως αὐτοῖς τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν ὑπάρχοντα δια|μένῃ, περιποιεῖται δὲ τὰ προσγενησόμενα ἄν, τῶν δὲ φαύλων τὰ μὲν προσόντα ἀποδιοπομπεῖται, τὰ δὲ συμβησόμενα ἄν διακωλύονται. Τοιαύτην οὖν κατὰ νόμους τὴν ὑπὲρ αὐτῶν | πάντων τῶν ζ(αυ)ροπηγιακῶν ἡμῶν μοναστηρίων καθόλου φροντίδα κατεβά|λομεν, ἐνθέμενοι κατὰ κοινὴν γνώμην, καὶ συνοδικὴν διάγνωσιν ἱερὸν τόμον ἀποφαινόμενον συνφδὰ τοῖς ἱεροῖς | νόμοις καὶ τοῖς ὧδε γραφομένοις, περὶ τῆς εἰς τὸ ἐξῆς ἀρίστης διοικήσεως ἐκάστου ζ(αυ)ροπηγιακοῦ μοναστηρίου, καὶ εὐνομίας τῶν ἀσκουμένων ὁσιωτάτων π(ατέ)ρων, καὶ τῆς δυνατῆς ἀντιλήψεως, καὶ ἀμέσου | προστασίας αὐτῶν, παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγίας τοῦ Χ(ριστο)ῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἀνανεοῦντες τὰ παλαιγενῆ π(ατ)ριαρχικὰ καὶ συνοδικὰ αὐτῶν σιγίλλια δωρεάν, καὶ ἐπικυροῦντες ἅπαξ τὰ ζ(αυ)ρο|πηγιακὰ

αὐτῶν προνόμια εἰς διηνεκῆ συντήρησιν αὐτῶν καὶ ἀσφάλειαν, μὴ δεόμενα ποτὲ ἀνανεώσεως καὶ ἐπικυρώσεως, ὡς καὶ περὶ τοῦ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου μοναστηρίου τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς φανερωμένης, ἐπιλεγομένου τῆς Τετάρτης, ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Λιτζᾶς καὶ Ἀγραφῶν ἐνεφανίσθη γὰρ ἤδη ἡμῖν πατριαρχικόν, συνοδικόν, σιγγιλιῶδες γράμμα τοῦ αἰοιδίμου ἐν π(ατ)ριάρχαις | Γαβριήλ¹, περὶ τῆς ἀρχαίας σταυροπηγιακῆς αὐτοῦ ἀξίας, κατὰ τὸ ἐμφανισθὲν τότε προγενέστερον σιγγίλιον τοῦ αἰοιδίμου Παρθενίου, περιέχον ὅτι Δαβὶδ τις ἱερομόναχος τότε, | ἔχων συνεργοὺς Μεθόδιόν τινα, καὶ ἐτέρους δύο ἀδελφοὺς ἀνήγειρεν αὐτό, καὶ ἐκ πρώτης κατάρξεως σταυροπηγιακῆ ἀξία ἐτετίμητο· καὶ ἀποφαινόμενον ἵνα τὸ μοναστήριον τοῦτο, μετὰ τῶν μετοχίων αὐτοῦ, τοῦτε ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου ἐνδόξου | μεγαλομάρτυρος Δημητρίου ἐν χωρίῳ Δραγαμέστῳ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης, ὅπερ προσεκδόλλησε τῷ μοναστηρίῳ τούτῳ πρόπαλαι μοναστηριακὸς τις μοναχὸς Ἀθανάσιος, σὺν τῷ παρεκκλησίῳ αὐτοῦ τῆς | Παναγίας, καὶ τῶν λοιπῶν ἀγχιθυρούντων τῷ μοναστηρίῳ, τοῦ τε ἁγίου Γεωργίου δηλαδὴ, καὶ τοῦ ἁγίου Δημητρίου σὺν τοῖς αὐτῶν παρεκκλησίοις, καὶ μετὰ πάντων τῶν κτημάτων καὶ πραγμάτων αὐτοῦ ὑπάρχει σταυροπηγιον. Εἰς ἀνακαίνισιν οὖν τούτου γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγγιλιῶδους γράμματος, ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, καὶ ἐν ἁγίῳ πν(εύματι) ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν, καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὸ ῥηθὲν ἱερὸν καὶ σεβάσιμον μοναστήριον τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς φανερωμένης, ἐπιλεγομένου τῆς Τετάρτης τὸ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Λιτζᾶς καὶ Ἀγραφῶν, μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἀπηριθμημένων μετοχίων καὶ παρεκκλησιῶν αὐτοῦ· καὶ μετὰ πάντων τῶν λοιπῶν κτημάτων καὶ πραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ κινητῶν τε | καὶ ἀκινήτων, τῶν τε ἤδη ὄντων καὶ τῶν εἰσέπειτα προσγενησομένων καί, ὡς ἀνέκαθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς οὕτω καὶ εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα χρόνον ὑπάρχη καὶ λέγεται καὶ παρὰ πάντων γινώσκηται, ἡμέτερον | πατριαρχικόν, σταυροπηγιακόν, ἀδόυλωτον, ἀκαταπάτητον, καὶ ὅλως ἀνενόχλητον παρ' οὔτινοῦν προσώ-

¹ Τὸ σιγγίλιον τοῦ Πατριάρχου τούτου δὲν σώζεται ἐν τῇ Μονῇ.

που ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ, μνημονευομένου ἐν αὐτῷ τοῦ κανονικοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος, ἔχον καὶ τὸ | προνόμιον κατὰ πατριαρχικὴν φιλοτιμίαν, ὥστε τὸν κατὰ καιροὺς ἐν αὐτῷ ἡγούμενον ἐν ταῖς ἐορτασίμοις ἡμέραις φορεῖν ἐπ' ἐκκλησίας μανδύαν, προχειρίζομενον καὶ πατερίτζαν καὶ πρῶτον μὲν ὑ|πάρχη ἀπὸ ἀπληλαγμένον πάσης ἐξαρχικῆς ἐξουσίας καὶ δεσποτείας, δεύτερον δὲ λόγῳ ὑποταγῆς ἀποδιδῶ καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπαραιτήτως γρ(όσι)α εἴκοσι πέντε εἰς τὸ κοινὸν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χ(ριστο)ῦ μεγάλης | ἐκκλησίας, καὶ λαμβάνη ἐξοφλητικὴν ἀπόδειξιν κατὰ τὸ ὕφος τῶν ἐπαρχιῶν καὶ οὕτως ἀναλαβὸν τὸ ἀρχαῖον γεραρὸν τῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας προνόμιον, καὶ καλῶς διοικούμενον, | ὡς μέλος γνήσιον τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτου, πατριαρχικοῦ, ἀποστολικοῦ, καὶ οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ὁ ἐν αὐτῷ κατὰ καιροὺς ἡγούμενος, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, οὕτω καὶ αὐτὸς γράφει ἀμέσως πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χ(ριστο)ῦ μεγάλην ἐκκλη|σίαν, καὶ ἀξιῶται τῆς προσηκούσης ὑπερασπίσεως ἐν ταῖς συμβαινούσαις χρεῖαις καὶ ὑποθέσεσι· τρίτον, διαφυλάττωνται καταγεγραμμένα ἐν τῷ διωρισμένῳ κώδικι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἅπαντα | τὰ κτήματα καὶ ἀφιερώματα αὐτοῦ καὶ τὰ χρέη, καὶ τὸ τοῦ ἡγουμένου ὄνομα, τέταρτον δὲ τὸ σιγίλιον αὐτοῦ μένη ἀπαράτρεπτον καὶ ἀπαράβατον, μὴ δεόμενον ποτὲ ἀνανεώσεως καὶ ἐπικυρώ|σεως ἐκκλησιαστικῆς πέμπτον, μηδεὶς τοῦ λοιποῦ γίγνηται ἐν αὐτῷ ἡγούμενος ἄνευ γράμματος πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ, ἀλλ' ἐπειδὰν ἔλωνται αὐτὸν γνώμη κοινῇ οἱ συγκοινοβιάται π(ατέ)ρες, τότε ἀποστέλλεται | παρ' αὐτοῦ κοινῇ ἐνυπόγραφος καὶ ἐνσφράγιστος ἀναφορὰ περὶ τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς πρὸς τὸν κατὰ καιροὺς οἰκουμενικὸν πατριάρχην, καὶ οὕτω δι' ἐκκλησιαστικοῦ ἀποκαθιστᾶται ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τούτου, σημειουμένου καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν τῷ ῥηθέντι κώδικι ὀφείλων κατ' ἔτος ἐξαποστέλλειν ἀκριβῆ ἐνυπόγραφον καὶ ἐνσφράγιστον καταγραφὴν τῶν τοῦ ἔτους ἐκείνου μοναστηριακῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων. | ἕκτον, ἡ σφραγὶς τοῦ μοναστηρίου διαιρεθῆ εἰς τμήματα τέσσαρα, καὶ ἡ μὲν λαβὴ παρακατατεθειμένη ὑπάρχη τῷ ἡγουμένῳ, τὰ δὲ τέσσαρα τμήματα, τέσσαρσι συγκοινοβιάταις πατράσιν, ἐκλεγομένοις κοινῶς παρὰ πάντων τῶν συγκοινοβιατῶν π(ατέ)ρων. ἔβδομον οἱ ἐπιτετραμμένοι τὰ τέσσαρα τμή-

ματα καὶ τὴν λαβὴν μὴ ἔχωσιν ἄδειαν καθ' ἑαυτοὺς σφραγίζειν μοναστηριακὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας, ἀλλ' ἐπὶ | παρουσίᾳ τῶν προκριτωτέρων ἐν τοῖς συγκοινοβιάταις, ὑπογραφομένων κἀκείνων ἰδίαις χερσίν, αἱ δὲ μὴ κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον γεγραμμένοι καὶ ἐσφραγισμένοι ὁμολογίαι, νομίζονται μὴ τοῦ μοναστηρίου, ἀλλ' ἴδιαι | τῶν κατ' ἰδίαν σφραγισάντων, καὶ ἐκεῖνοι ἐξ ἰδίων ἀποπληρωῶσι τὰς ἐμπεριεχομένας ἐν ταῖς τοιαύταις ὁμολογίαις χρηματικὰς ποσότητας· οὗτοι δέ, δηλαδὴ ὁ ἡγούμενος μετὰ τῶν τεσσάρων τῶν ἐπι|τετραμμένων τὰ τῆς σφραγίδος τμήματα ἔχωσι πᾶσαν πληρεξουσιότητα τῆς ἐκκλησίας, ἐπιτιμᾶν, σωφρονίζειν, ἀποβάλλειν ἐκ τῆς μονῆς τοὺς ἀτακτοῦντας, καὶ τοὺς ἐκνευροῦντας τοὺς μετερχομένους τὸ ἄθλον | τῆς ἀσκήσεως, καὶ μὴ πειθομένους τελευταῖον διὰ κοινῆς αὐτῶν ἀναφορᾶς ἀναγγέλλειν τῇ ἐκκλησίᾳ· ὄγδοον, μηδεὶς τοῦ μοναστηρίου τούτου δύνηται τοῦ λοιποῦ πωλεῖν μοναστηριακὸν ὑποστατικὸν ἄνευ | τῆς νομίμου εἰδήσεως τοῦ κατὰ καιρὸν οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, εἰ μὴ μόνον τὰς κατ' ἔτος ἐπικαρπίας, καὶ τὰ γεννήματα, καὶ τὰ μοναστηριακὰ θρέμματα διὰ τὰς ἀναγκαίας αὐτῶν χρείας· ἔννατον, ἐπειδὴν | ἐν χρεία χειροτονίας γένωνται, ἔχωσιν ἄδειαν προσκαλεῖν εἰς τὸ σταυροπηγιακὸν ἡμῶν τοῦτο μοναστήριον, ὃν ἂν βούλωνται τῶν ἀρχιερέων; φέροντα ἔγγραφον ἄδειαν πατριαρχικὴν καὶ συνοδικήν, ἐπὶ τῷ ἐκτε|λεῖν αὐτὴν μετὰ πάσης τῆς κανονικῆς παρατηρήσεως· δέκατον δὲ καὶ τελευταῖον ὀφείλωσιν οἱ ἐν αὐτῷ συνασκούμενοι ὀσιώτατοι π(ατέ)ρες φυλάττειν τὰ ἐν τῷ παρόντι ἐκτιθέμενα ἀπαράτρεπτα καὶ ἀπαρά|βητα διὰ παντός, καὶ πεῖθεσθαι τῷ κατὰ καιροὺς ἡγουμένῳ, καὶ διάγειν σεμνῶς, εἰρηνικῶς, καὶ ἀμέμπτως κατὰ τὸν τύπον τοῦ μοναδικοῦ ἐπαγγέλματος, ἀφορῶντες πρὸς τὴν κοσμιότητα αὐτοῦ, καὶ τὴν | κατὰ Θ(εὸ)ν διαγωγὴν καὶ πολιτείαν, καὶ πρὸς τὴν βελτίωσιν καὶ αὔξησιν τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τούτου σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου, ἐπόμενοι τῷ θεοφιλεῖ σκοπῷ τῆς ἐκκλησίας, τῆς ἀγρόπνως προνοούσης περὶ τῆς εὐ|σταθείας τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ σταυροπηγιακῶν ἱερῶν μοναστηρίων, καὶ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις διαφυλάττειν τὴν ἀρχαίαν διατύπωσιν ἀπαράτρεπτον· ὅστις δὲ καὶ ὁποῖος τῶν χ(ριστια)νῶν ἱερωμένος | ἢ λαϊκὸς ὁποιασοῦν τάξεως καὶ βαθμοῦ, τολμήσει παραβῆναι

ὀπωσοῦν τὰ ἐν τῷ παρόντι νομίμως καὶ κανονικῶς ἀποφανθέντα, καὶ ἀνατρέψαι τι τῶν ἀνωτέρω καταγεγραμμένων, ὁ τοιοῦτος ἀφωρισμένος | εἶη, καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ μετὰ θάνατον ἄλλυτος, καὶ πάσαις ταῖς πατρι(αρχι)καῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνος, καὶ ὑπόδικος καὶ ἔνοχος τῷ αἰωνίῳ πυρὶ τῆς γεέννης. Ὅθεν εἰς ἔνδειξις καὶ διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν, ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικόν, σιγγιλιῶδες γράμμα, καταστρωθὲν ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χ(ριστο)ῦ μεγάλης ἐκκλησίας | τῷ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ διωρισμένῳ, καὶ ἐδόθη εἰς τὸ ῥηθὲν μοναστήριον. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ, χιλιοστῷ, ἑπτακοσιοστῷ ἐνενηκοστῷ, ὀγδόῳ· κατὰ μῆνα φεβρουάριον, ἐπινεμήσεως πρώτης: — | »

Ἐπεταὶ ἡ ὑπογραφή τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου καὶ κάτωθεν αὐτῆς 11 συνοδικῶν ἀρχιερέων. Ἐπὶ τοῦ σιγγιλίου τούτου εἶναι προσηρημένη σφραγὶς μολυβδίνη, ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς ὄψεως φέρουσα, κεφαλαίοις γράμμασιν ἐκτύπως:

*Γρηγοριος * ἔλεω Θεοῦ * ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπολεως Νεας Ρώμης
καὶ * Οικουμενικὸς * Πατριαρχης. ΑΨΥΖ»*

ἐπὶ δὲ τῆς ἐτέρας εἰκονίζουσα τὴν Θεοτόκον.

ΠΑΝΑΓ. Π. ΠΟΥΛΙΤΣΑΣ